

نالش در مسیر موفقیت

- ✓ دانلود گام به گام تمام دروس
- ✓ دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- ✓ دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- ✓ دانلود نمونه سوالات امتحانی
- ✓ مشاوره کنکور
- ✓ فیلم های انگیزشی

۱۲ انسانی

۱۲ انسانی

دفترچه سوال

۱۲ بهمن ۱۴۰۱

kanoon.ir

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

پدیده آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زراندوز، علی شهرابی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، فرشید کریمی، امیر محمودیان
اقتصاد	نسرين جعفری، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، عزیز الیاسی‌پور، محسن اصغری، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، حمید محمدی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سیدمحمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ريحانه اميني، آريتا بيدقي، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، شهريار عبدالله
عربی زبان قرآن	درويشعلی ابراهیمی، ولی برچی، هادی پولادی، بهروز حیدریکی، حمید رضا قائد امینی، مرتضی کاظمی‌شیروودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، علی محسن‌زاده، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، مليحه گرجی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سیا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حیدر رضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رسایی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشنان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند	الهه شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرا قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درويشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
جغرافیا	سیدعلیرضا علویان	سیدعلیرضا علویان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

آزمون ۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال کل دفترچه: ۹۰

تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۷۵

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	علوم و فنون ادبی (۱)	انتخابی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
	علوم و فنون ادبی (۲)		۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۷	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱)	انتخابی	۵	۸۱	۸۵	۵
	جامعه‌شناسی (۲)		۵	۸۶	۹۰	۵

ذنبالهای حسابی
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- اگر جمله دوم و هفتم یک ذنباله حسابی به ترتیب ۵ و ۱۵ باشند، جمله پانزدهم این ذنباله کدام است؟

۳۱ (۲)

۲۱ (۱)

۳۰ (۴)

۲۰ (۳)

۲- سه عدد را به گونه‌ای میان ۱۵ و ۲۳ قرار داده‌ایم که پنج عدد با هم یک ذنباله حسابی با اختلاف مشترک مثبت تشکیل داده‌اند. عدد وسطی کدام است؟

۱۷ (۲)

۱۹ (۱)

۲۰ (۴)

۱۸ (۳)

۳- در یک ذنباله حسابی، اگر جمله اول ۲۵ و اختلاف مشترک ۲۰ باشد؛ جمله چندم این ذنباله برابر ۲۲۵ است؟

۲) یازدهم

۱) دهم

۴) سیزدهم

۳) دوازدهم

۴- در یک ذنباله حسابی جملات ششم، یازدهم و پانزدهم به ترتیب از راست به چپ ۱۱، ۲۶ و ۳۸ هستند، جمله دهم این ذنباله کدام است؟

۲۴ (۲)

۲۱ (۱)

۲۳ (۴)

۳۵ (۳)

۵- در یک ذنباله حسابی $a_{10} = 240$ و $a_8 = 6$ است. واسطه حسابی بین جملات چهاردهم و شانزدهم این ذنباله کدام است؟

۳۳ (۲)

۳۱ (۱)

۳۰ (۴)

۲۹ (۳)

۶- در یک دنباله حسابی S_n مجموع n جمله اول دنباله است و $S_7 - S_4 = 12$ و $S_8 - S_5 = 63$ است. جمله بیستم این دنباله کدام است؟

۵۱) ۲

۴۳) ۱

۶۲) ۴

۵۷) ۳

۷- اگر اعداد $x, b, c, d, 23, 3$, به ترتیب از چپ به راست، شش جمله اول یک دنباله حسابی باشند، مجموع ۱۶ جمله اول این دنباله کدام است؟

۶۴۰) ۲

۶۴۸) ۱

۸۴۰) ۴

۷۲۰) ۳

۸- مجموع ۸ جمله اول یک دنباله حسابی $a_1 = 8$ و $a_{n+1} - a_n = 8$ است، نسبت جمله هفتم به دهم دنباله حسابی کدام است؟

 $\frac{4}{9}$) ۲ $\frac{4}{7}$) ۱ $\frac{5}{9}$) ۴ $\frac{5}{7}$) ۳

۹- در یک دنباله حسابی مجموع n جمله اول از رابطه $S_n = 3n^2 + 5n$ بدست می‌آید، جمله عمومی دنباله کدام است؟

 $a_n = 6n + 1$) ۲ $a_n = 6n + 2$) ۱ $a_n = 14n - 2$) ۴ $a_n = 14n - 6$) ۳

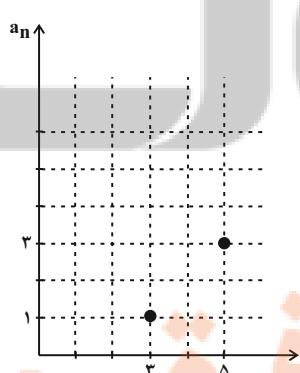
۱۰- اگر نمودار زیر مربوط به دو جمله از دنباله حسابی a_n باشد، جمله چندم دنباله برابر با ۶۲ است؟

۵۸) ۱

۵۹) ۲

۶۰) ۳

۶۴) ۴

تابع

(مفهوم تابع، خاصیت جبری تابع،
نمودار تابع خطی، نمودار تابع درجه ۲
صفحه‌های ۳۹ تا ۷۰)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- اگر $f = \{(2, 5), (0, 1), (2, a^2 - b^2), (a, 3), (0, a-b), (2b, 8)\}$ کدام است؟

{۰, ۲, ۳, ۴} (۴)

{۰, ۲, ۵, ۶} (۳)

{۰, ۲, ۳} (۲)

{۰, ۲, ۴, ۶} (۱)

۱۲- اگر f به صورت $\{(2, 5), (5, a^2 + a + 2), (5, b^2), (5, 4b - 3), (2, c)\}$ معرف یک تابع باشد، b چند مقدار متمایز می‌تواند داشته باشد؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

(۱) صفر

در صورتی که $A = \left\{ \frac{1}{2}, 4, \frac{17}{2} \right\}$ باشد، کدام است؟

$$\begin{cases} f : A \rightarrow B \\ f(x) = \sqrt{\frac{1}{2}x + 2} \end{cases}$$

۱۰ (۴)

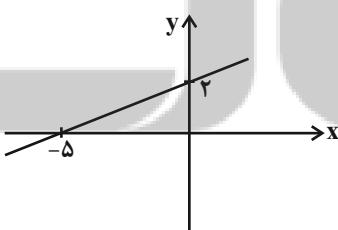
۸ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

۱۴- اگر $f(a-1) \times f(a+1) = \frac{1}{20}$ باشد، مقدار a در تساوی $f(x) = \frac{x^4 - 2x}{2x^3 - 4x^2}$ کدام است؟ $\pm\sqrt{7}$ (۴) $\pm\sqrt{6}$ (۳) $\pm\sqrt{5}$ (۲)

±۲ (۱)

۱۵- شکل مقابل نمودار تابع خطی $f(x) = mx + h$ است. جواب معادله $f(x) = m - h$ کدام است؟

-۸ (۱)

-۹ (۲)

۸ (۳)

۹ (۴)

۱۶- بازای مقادیری از m ، تابع $f(x) = (4m-2)x - (m^2 - 3m + 2)$ دقیقاً از دو ناحیه محورهای مختصات می‌گذرد. مجموع مقادیر قابل قبول m کدام است؟

۶) ۴

 $-\frac{11}{2}$) ۳

۴) ۲

 $\frac{7}{2}$) ۱

۱۷- در یک تابع خطی $f(x) = 6x + 12$ است. اگر $A = \{x \in \mathbb{R} \mid -1 \leq x \leq 3\}$ دامنه تابع f باشد، برد این تابع کدام است؟

 $\frac{1}{2} \leq y \leq \frac{13}{2}$) ۴ $\frac{1}{2} \leq y \leq \frac{15}{2}$) ۳ $\frac{3}{2} \leq y \leq \frac{15}{2}$) ۲ $\frac{3}{2} \leq y \leq \frac{13}{2}$) ۱

۱۸- شکل تابع $f(x) = 2x^3 - 4x^2 - 6x$ را چند واحد و به کدام سمت منتقل کنیم تا از ناحیه سوم عبور نکند؟

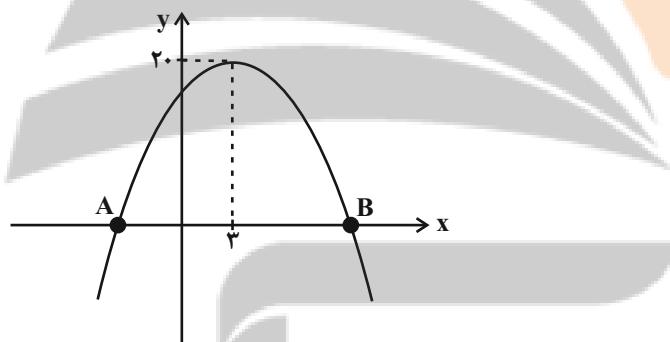
۳) واحد به پایین

۱) واحد به چپ

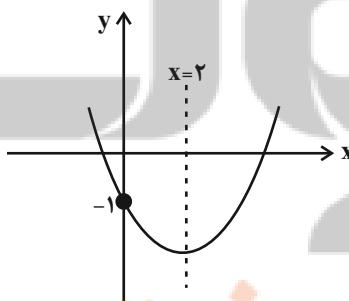
۲) ۱ واحد به راست

۴) واحد به بالا

۱۹- نمودار تابع درجه دوم $f(x) = -2x^2 + bx + c$ به شکل مقابل است. طول پاره خط AB کدام است؟

 $2\sqrt{21}$) ۱ $2\sqrt{22}$) ۲ $2\sqrt{26}$) ۳ $2\sqrt{10}$) ۴

۲۰- اگر نمودار سهمی $f(x) = ax^2 - 2x + b$ مطابق شکل مقابل باشد، کدام است؟

۴) ۱

۵) ۲

۶) ۳

۸) ۴

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن چهاردهم (دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲): وزنی صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷
علوم و فنون ادبی (۲):
فصل دوم (درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم صفحه‌های ۳۵ تا ۵۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- با توجه به سبک دوره عراقی، چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- (الف) در شعر این دوره کاربرد غزل بیشتر شد و لغات فارسی اصیل قدیمی کمتر شدند و جای آن‌ها را لغات مغولی گرفت.
- (ب) بعد از حمله مغول نیاز به سخنان آرام‌بخش و توجه به امور اخروی بیشتر می‌شد که این امر باعث رواج تصوف می‌گردد.

(ج) مهم‌ترین ویژگی ادبی سبک عراقی در هم‌آمیختگی مختصات نو و کهن است که گاهی در یک شعر کوتاه هم دیده می‌شود.

(د) در این دوره مدعیان عرفان به درسی کردن عرفان، شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه‌دارن مفاهیم آن پرداختند؛ در نتیجه در این دوره، کتاب‌های عرفانی مهمی به نثر نوشته شد.

(ه) پرهیز از زهد ریاضی، توجه به صفا و پالایش درون، برتری عقل بر عشق و امثال آن‌ها مفاهیم و اندیشه‌های شعر این دوره را رقم می‌زنند.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۲- نیما در اولین کنگره شاعران و نویسنده‌گان ایران کدام‌یک از اشعار خود را خواند و همچنین جریان شعر نو تغزی در چه دوره‌ای از ادوار شعر فارسی معاصر قبل انقلاب آغاز شد؟

(۱) افسانه - دوره دوم (۲) آی‌آدمها - دوره سوم (۳) آی‌آدمها - دوره دوم (۴) آی‌آدمها - دوره سوم

۲۳- بانو پروین اعتمادی در قطعات خود به شیوه کدام شاعران فارسی توجه دارد و همچنین منظومه «حیدر بابایه سلام» در چه موضوعی سروده شده است؟

(۱) ناصرخسرو و سعدی - توصیف و بیان دلیری‌ها و شجاعت‌های امام علی (ع)

(۲) ناصرخسرو و سعدی - اصالت فرهنگی و زیبایی‌های زادگاه شاعر

(۳) انوری و سنایی - توصیف و بیان دلیری‌ها و شجاعت‌های امام علی (ع)

(۴) انوری و سنایی - اصالت فرهنگی و زیبایی‌های زادگاه شاعر

۲۴- به ترتیب هر یک از آثار «خواب ارغوانی» - از این ستاره تا آن ستاره - ضیافت - مهاجر کوچک» از چه کسی است؟

(۱) سیدعلی موسوی گرمارودی - سلمان هراتی - سیدمهدي شجاعي - محمدرضا سرشار

(۲) قیصر امین‌پور - سیدحسن حسینی - سیدمهدي شجاعي - محمدرضا سرشار

(۳) سیدعلی موسوی گرمارودی - سلمان هراتی - علی مؤذنی - رضا رهگذر

(۴) قیصر امین‌پور - سیدحسن حسینی - علی مؤذنی - رضا رهگذر

۲۵- کدام بیت دارای بیشترین مجاز است؟

(۱) صد شکر گویم هر زمان هم چنگ را هم جام را کاین هر دو برند از میان هم ننگ را هم نام را

(۲) دلتنگ از فرزانگی دارم سر دیوانگی کز خود دهم بیگانگی هم خاص را هم عام را

(۳) خواهم جنونی صفشکن آشوب جان مرد و زن آرد به شورش تن به تن هم پخته را هم خام را

(۴) قآنی ارجمند کنی دل از دو عالم برکنی یکباره در هم بشکنی هم شیشه را هم جام را

۲۶- در کدام بیت مجاز به علاقه شbahat وجود دارد؟

۱) بدید نرگس بستان به خواب چشم تو را

۲) تاب تیر تو ندارم که ندارد فرقی

۳) من آن پیمانه مستی که نوشیدم نیندیشم

۴) غلام آن لب ضحاک و چشم فتام

۷۷- در کدام ایات، «مجاز» به کار رفته است؟

الف) آن چنان زد ره ما لعل توای آب حیات

ب) بهغیر شهد خموشی کدام شیرینی است

ج) بر امید آن که یابیم از دهان او نشان

د) گوی زرین سعادت در خم چوگان اوست

۱) ب - د

۲۸- وزن کدام بیت همسان تکپایه‌ای نیست؟

۱) بتا پای این ره نداری چه پویی

۲) راست چو دیوانه شوم بند مرا برگسلی

۳) ما سپر انداختیم گر تو کمان می‌کشی

۴) چون ترک تیرافکن توبی، باید به خون غلظیدنم

۲۹- وزن کدام بیت دوری است؟

۱) هر آن کو خاطرِ مجموع و یارِ نازنین دارد

۲) آن که هلاک من همی خواهد و من سلامتش

۳) دل خسته من گرش همتی هست

۴) خسته تیغ فراقم سخت مشتاقم به غایت

۳۰- در کدام گزینه از وزن واژه «فاعلاتن» استفاده نشده است؟

۱) هر چه کردی نیک و بد فردا به پیشت آورند

۲) گرچه هر روز اندکی برداردش

۳) معلمت همه شوخی و دلبری آموخت

۴) هر که را با دلستانی عیش می‌افتد زمانی

شد از تحییر آن هم به خواب پژمرده

ناوک غمزهات از نوک سنان یک سر موی

که گردم مست و از مستی زنم بر سنگ پیمانه

که کید سحر به ضحاک و سامری آموخت

که بشست از دل ما نقش شکیبایی ما

که از حلاوت آن، لب به یکدگر چسبد؟

روی خود را جانب ملک عدم داریم ما

قامت هرکس ز بار درد چوگان گشته است

۴) ج - ب

۵ - الف

دلا جان آن بت ندانی چه گویی

باز چو هشیار شوم سلسله درهم فگنی

گو دل ما خوش میاش گر تو بدین دلخوشی

یا رب کز این میدان مباد امکان برگردیدنم

سعادت همدم او گشت و دولت همنشین دارد

هر چه کند ز شاهدی کس نکند ملامتش

نخواهد ز سنگین دلان مومیایی

ای صبا آخر چه گردد گر کنی یکدم عنایت؟

بی شک ای مسکین اگر در دل نداری آوری

بافدم روزی بیه پایان آردش

جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت

گو غنیمت دان که دیگر دیر دیر افتاد شکاری

تلاش برای معرفه قیمت

۳۱- در کدام بیت اختیار شاعری ابدال مشهود است؟

بیین تفاوت ره کز کجاست تا به کجا تاراهرو نباشی کی راهبر شوی چین در خم ابروی تو ای ترک ختا چیست در جهان بی تو نیرزد دو جوم	۱) صلاح کار کجا و من خراب کجا ۲) ای بی خبر بکوش که صاحب خبر شوی ۳) گر زان که نرنجیدهای از ما به خطای ۴) همه گو باد بیر خرمن عمر

۳۲- کدام بیت فاقد اختیار شاعری آوردن فاعلتن به جای فعلاتن است؟

از سرم میل به پاییز و بهار افتاده شعرها نانوشته ناب ترنند وای بر احوال برگ بی درخت پس بمان تا که نمانم به تمثای کسی	۱) فصل تا فصل خدا بی تو هوا یک نفره است ۲) می نویسم اگر چه می دانم ۳) بر درخت زنده بی برگی چه غم ۴) تو تمثای من و یار من و جان منی

۳۳- در کدام بیت، اختیار وزنی «قلب» مشهود است؟

پس بی می و معشوق خطایی ست بزرگ هستی هر تنم ولی نیست تنم دریغ من	۱) چون نیست مقام ما در این دهر مقیم ۲) هستم بادگشته سر از پی نیستی دوان

آه دهد پاسخم کوه به جای صدا که پایگاه تو را برابر فلک گذارم سر	۳) گر ز غم صد یکی شرح دهم پیش کوه ۴) خلیفه گوید خاقانیا دیسری کن

۳۴- در کدام مصراع اختیار وزنی بلند بودن هجای پایانی دیده نمی شود؟

۲) اشتر جمال عشق است با قد و سرفرازی ۴) بگذشت شب هجران معشوق پدبند آمد	۱) گر چه نه به دریابیم دانه گهریم آخر ۳) اندیشه کن از آنها کاندیشه هات دانند

۳۵- کدام بیت دارای اختیار آوردن فاعلتن به جای فعلاتن و ابدال است؟

هر چه می خواستم از بخت، خدا داد مرا چه شود گر تو به دشنام کنی یاد مرا غمم آن است که ترسم کنی آزاد مرا کاش گیرد ز خداداد خدا داد مرا	۱) تا به دام غمش آورد خدا، داد مرا ۲) من که تا صبح، دعاگوی تو هستم همه شب ۳) غم ندارم که به بند تو گرفتار شدم ۴) نتوانم ز خداداد بگیرم دادم

۳۶- درباره بیت زیر نمی‌توان گفت ...

«کنیزکی چینی است به باع در نسترن سپید و نغز و لطیف چو خواهش یاسمن»

۱) وزن بیت «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است و چهار مرتبه از اختیار قلب استفاده شده است.

۲) اختیار زبانی حذف همزه در مصراع نخست مشهود است.

۳) اختیار بلند بودن هجای پایانی و ابدال در بیت دیده نمی‌شود.

۴) اختیار تغییر کمیت صوت در هر دو مصراع به چشم می‌خورد.

۳۷- اختیارات شاعری مقابل همه ابیات درست‌اند؛ به جز ...

در صف شهزادگان تو ز هنر سرصفی (قلب، تغییر کمیت صوت کوتاه)

مست و بیخودشده از خانه بروون تاخته‌ای (آوردن فاعلتن به جای فعلتن، ابدال)

نممهاش از لوح دل زنگ زداید همی (ابdal، حذف همزه)

در آخر دام گیسو مو می‌گشایی (بلند بودن هجای پایانی، حذف همزه)

۱) جلیل چون آدمی جمیل چون یوسفی

۲) این چه حال است که از سر کله انداخته‌ای

۳) ببل بر شاخ گل نغمه سراید همی

۴) در اول می‌نمایی دانه خال

۳۸- کدام گزینه با ابیات زیر قرابت مفهومی دارد؟

«آن یکی آمد در یاری بـزد

گفت: من؛ گفتش بـرو هنگام نیست

۱) مرا که گفت دل از یار مهریان بردار

۲) یاری که در زمانه به خوبیش یار نیست

۳) چندین حجاب در ره تو خود عجب مدار

۴) آن قدر بنشین که برخیزد غبار از خاطرم

۳۹- بیت کدام گزینه با مفهوم بیت «سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / وز این درخت همین میوه غم است برم» تناسب ندارد؟

۱) محسب آسوده ای برنا که اندر نوبت پیری

۲) مرا بـرف بـاریده بـر پـر زاغ

۳) عنبرین موی شب اـر کافور گـون شـد عـیب نـیست

۴) پـایم فـتاد اـز رـه و دـستم زـ کـار مـاند

۴۰- با توجه به ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی و عراقی، بیت کدام گزینه در سبک عراقی سروده نشده است؟

۱) شاخ عشق اندر ازل دان بـیخ عـشق اندر اـبد

۲) دل تو نامه عقل و سخن عـنوـان اـست

۳) در کـوی عـشق دـیـوی و دـیـوانـگـی اـست عـقل

۴) چـون قـلم انـدر نـبـشـتن مـیـشـتـافت

بس عـقل کـاوـز عـشـق مـلامـتـگـزـین گـرـیـخت

چـون بـه عـشـق آـمد قـلم بـر خـود شـکـافـت

تلـاشـشـی درـصـفـحـهـوـفـقـیـت

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۷ تا ۵۸

در این بخش، از میان سؤالات علوم و فنون ادبی (۱) و علوم و فنون ادبی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ «بای» به سؤال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

- ۴۱- موارد کدام گزینه درباره شعر فارسی در قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم صحیح نیست؟
- (الف) شاعران این عصر بیشتر به واقعیت بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.
- (ب) رایج ترین انواع شعر فارسی در این دوره، اشعار حماسی، مذهبی و غنایی بودند.
- (ج) شعر غنایی با دو شاعر معروف، رودکی و فردوسی، قوت و استحکام یافت.
- (د) شعر تعلیمی و حکمی در این دوره به وجود آمد، اما در دوره خوارزمشاهیان به پختگی رسید.
- (۱) الف - ب   (۲) الف - د   (۳) ب - ج   (۴) ج - د
- ۴۲- کدام گزینه درباره زبان‌های ایرانی نادرست است؟
- (۱) زبان پارتی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شد.
- (۲) زبان پهلوی زبان رسمی دوره سامانی بود و اساساً به ناحیه پارس تعلق داشت و به‌واسطه قرارگرفتن در میان فارسی باستان و دری، آن را «فارسی میانه» نامیده‌اند.
- (۳) آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده‌اند، بیشتر آثار دینی زرتشتی‌اند. قطعات شعری بازمانده از این زبان نیز در اندرزنامه‌های منتشر جای دارند و دچار تحریف‌هایی شده‌اند.
- (۴) منظومه «درخت آسوریک» و «یادگار زریبان» هر دو اصلی پارتی دارند، اما به زبان فارسی میانه باقی مانده‌اند.
- ۴۳- همه موارد درباره کتب منثور دوره سامانی «کاملان» درست است؛ به‌جز:
- (۱) ترجمه تفسیر طبری، کتابی به زبان فارسی و با موضوع تفسیر قرآن است که اصل آن، توسط محمد بن جریر طبری و به زبان عربی نگاشته شده است.
- (۲) بخش‌هایی از کتاب تاریخ بلعمی، ترجمه‌ای از «تاریخ الرسل و الملوك» است که به دستور منصور بن نوح سامانی و توسط ابوعلی بلعمی انجام گرفته است.
- (۳) مؤلفان کتاب شاهنامه ابومنصوری، عده‌ای از دانشوران خراسان‌اند که موضوع کتاب آنان تاریخ گذشتہ اسلام است و امروزه چند صفحه از مقدمه آن موجود است.
- (۴) کتاب تاریخ بلعمی را می‌توان تأثیفی مستقل دانست که علاوه‌بر ترجمه، مطالب دیگری درباره تاریخ ایران در آن وجود دارد؛ ماجراهای پادشاهی صحاح تازی در این کتاب نقل شده است.
- ۴۴- در چند بیت، «سجع» باعث افزایش موسیقی شعر شده است؟
- (الف) در آب تیره بنگری نی ماه بینی نی فلک
- (ب) دلق من و خرقه من از تو دریغی نبود
- (ج) گفت که جان جان منم دیدن جان طمع مکن
- (د) زدی در من یکی آتش که شد جان مرا مفرش
- (ه) معشوقه به سامان شد تا باد چنین بادا
- (۱) یک   (۲) دو   (۳) سه   (۴) چهار
- ۴۵- کدام گزینه قاد سجع می‌باشد؟
- (۱) اما هنر چشمۀ زاینده است و دولت پاینده.
- (۲) اغلب اوقات به بازیجه فراهم نشستندی و لوح درست ناکرده در سر هم شکستندی.
- (۳) یعنی تو را خواهند پرسید که عملت چیست نگویند پدرت کیست.
- (۴) گفت سبب آن که سخن اندیشیده باید گفت و حرکت پسندیده کردن.

۴۶- نوع سجع‌های به کار رفته متن زیر به ترتیب در کدام گزینه تمامًا درست است؟
«پاک آن خداوندی که دیدنش به وجود واجب، و عملش به حسن صنایع لازم. زندگیش قوام عالم، ارادتش آفریدن وجود آدم. قدرتش وجود آیات، کلامش بودن مخلوقات. عقل صادر نوآموز مکتب الهام اوست و روح خازن قهرمان امر درگاه اوست. قدوسی که یدش در بقای قدرت است و وجه گنهٔ قدم محبتش نوال حکمت.»

(۲) متوازن، متوازی، مطرف، متوازن، متوازن

(۱) متوازن، متوازن، متوازن، متوازن، متوازن

(۴) متوازن، متوازی، مطرف، متوازن، متوازن، متوازن

(۳) متوازن، متوازن، مطرف، متوازن، متوازن، متوازن

۴۷- در بیت «دو هزار ملک بخشد شه عشق هر زمانی / من از او به جز جمالش طمعی دگر ندارم» به ترتیب چند هجای کشیده و بلند وجود دارد؟

(۴) چهار - چهارده

(۳) سه - سیزده

(۲) چهار - سیزده

(۱) سه - چهارده

۴۸- در کدام گزینه تعداد هجای‌های کشیده بیشتر است؟

که می‌دهد به زبان صدا جوابم را

(۱) مگر ز ناله من نرم می‌شود دل کوه

بنال بلبل بی دل، که جای فریاد است

(۲) نشان عهد و وفا نیست در تیسم گل

نرسم اگر به منزل برسم به کاروانی

(۳) ز طلب عنان نپیچم به همین که ره دراز است

آری شود، ولیک به خون جگر شود

(۴) گویند سنگ لعل شود در مقام صبر

۴۹- متن «بزرگان گفته‌اند: دولت نه به کوشیدن است، چاره کم جوشیدن است»، با بیت کدام گزینه ارتباط معنایی ندارد؟

دولت آن نیست که موقوف به نوبت باشد

(۱) دولت آن است که پیوسته و جاوید بود

پرسیده راه خانه و خود بر در آمده است

(۲) آن دولتی که می‌طلبیدیم در بهادر

ورنه با سعی و عمل با غ جنان این همه نیست

(۳) دولت آن است که بی خون دل آید به کنار

خوشابخت بلندی را که سوی اوست پروازت

(۴) همای دولتی تا سایه بر بام که اندازی

۵۰- مفاهیم «مستی عارفانه، هجو مخاطب، لطافت معشوق، گرفتاری‌های عشق» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شوند؟

که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکل‌ها

الف) الا یا ایها الساقی ادر کأساً و ناولها

دری باشد که از رحمت به روی خلق بگشایی

ب) تو از هر در که بازآیی بدین خوبی و زیبایی

تو زنده بمانی و بمیرد ملک‌الموت

ج) گر عمر تو چون قدّ تو باشد به درازی

که در این چمن پای در گل نشیند

د) عجب نیست از گل که خنده به سروی

(۴) د، ج، ب، الف

(۳) الف، ج، ب، د

(۲) ب، ج، الف، د

(۱) الف، ج، د، ب

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۶)
+ کارگاه تحلیل فصل دوم
صفحه‌های ۳۵ تا ۵۶

اگر به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۲)

۵۱- کدام گزینه درباره ویژگی‌های نثر سبک عراقی نادرست است؟

- ۱) در قرن ششم چنین مرسوم بود که برخی نویسنده‌گان، آثار موجود را که به نشری ساده بود به نثر فنی بازمی‌نوشتند، اما در قرن هفتم و هشتم، این روند بر عکس شد.
- ۲) در این دوره حاشیه‌نویسی‌های متعددی به نثر ساده بر تاریخ‌های قدیم انجام گرفت. البته باید توجه داشت که این سادگی نثر همه‌جا یکسان نیست و نثر ساده این دوره را باید فصیح و بلیغ دانست.
- ۳) از دیگر ویژگی‌های نثر این دوره، ورود لغات قبایل ترک و مغول به زبان فارسی است که در دورهٔ تیمور سرعت رشد آن بیشتر شد؛ اما این جریان در زبان فارسی دیری نپایید.
- ۴) تاریخ‌نویسی از اوایل دورهٔ مغول، به سبب علاقهٔ شدید آنان به ثبت وقایع مربوط به پدران و اجدادشان شروع شد و در دورهٔ تیموری هم ادامه یافت.

۵۲- با توجه به ابیات زیر از بوستان سعدی، در کدام گزینه به درستی به ویژگی ادبی شعر اشاره شده است؟

به هر خطوه کردی دور گشت نماز: (خطوه: گام، قدم)

که خار مغیلان نکنندی ز پای
غوروش سر از جاده بر تفاوتی
که ای نیک بخت مبارک نهاد
به از الف رکعت به هر منزلی»

«شنیدم که پیری به راه حجاز

چنان گرم رو در طریق خدای
گرش رحمت حق نهاده ریافتی
یکی هانف از غی بش آواز داد
به احسانی آسوده کردن دلی

۱) کاربرد فعل ماضی استمراری منفی به سبک قدیم

۲) حذف فعل به قرینه

۳) هر بیت قافیه‌ای مستقل دارد و شعر در قالب مثنوی است.

۴) کدام بیت، فاقد مجاز است؟

دوای خسته‌دلان جز لبان قنده نیست
محمود از آن سوخته عشق ایاز است
سر برون آورد و بر وضع جهان خندید و رفت
بی‌گناهی که سزاوار به حبس ابدست

۱) مریض عشق تو را شربت طبیب چه سود؟

۲) محبوب دل آن است که چشمش سوی خود نیست

۳) وقت آن کس خوش که چون برق از گریبان وجود

۴) نیست در عالم ایجاد به جز تیغ زبان

۵۴- در کدام گزینه بیشترین تعداد مجاز به کار رفته است؟

که در صحن چمن خون از دماغ ارغوان آید
کرشمه تو جهانی به یک نظر گیرد
گر بگویم نیست فصل گل، مگر فصل خزان
غم فردا نگذارد که کنم فکر غزل

۱) دماغ عالمی از بوی زلف او چنان پر شد

۲) دو چشم مست تو شهری به غمزهای ببرند

۳) آب و رنگی کز چمن می‌بینم اکنون دور نیست

۴) در چمن بر سر ناز است گل امروز و مرا

که خود آن حرف به گوش تو رسد گوش به گوش
با این همه کبر و ناز کاندر سر اوست
که بسته‌اند به زنجیر زلف روز و شبش
به شرط آن که تو باشی امیر مجلس ما

به هر جا خاطری دیدی شکستی
فکر سرایجام در آغاز کن
این چه بلا بود قضا من ز کجا نور کجا
چون بینی از نفاق است از نفاق

اجلم می‌کشد و درد فراقش سبب است
نگران تو چه اندیشه و بیم از دگرانش
گرچه از درد فراقم هست بسیاری شکایت
همه کس را نتوان گفت که بینایی هست
ابر چشمم بر رخ از سودای دل سیلب داشت

(۴) پنج

(۳) چهار

چین ابرو مد انعام است در ایام ما»
گرچه بیش از صبر درمانیش نیست
شکایت گونه‌ای کز بخت نافرجام می‌کرم
من خود از بهر چنین‌ها دوست می‌دارم تو را
آب گرمی می‌نهم بالای آتش چون بجوشد

چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد»
و آن کز تو شد عزیز، نشد از زمانه خوار
عزیز تو خواری نبیندز کس
گاهی کند بلند و گهی پست می‌کند
بودم از این پیش‌تر عشق توام خوار کرد

۶۰- مفاهیم «جلوه‌گری معشوق، تقدیر الهی، جان‌سپردن در راه عشق، اتحاد عاشق و معشوق» به ترتیب در ایات کدام گزینه دیده می‌شوند؟
الف) بانگ زد یارش که بر در کیست آن
ب) خوش‌آز نی خوش‌آز سر سروden
ج) دل عالمی بسوی چو عذار برپروزی
د) زیزان دان نه از ارکان که کوتهدیدگی باشد

(۴) ج، د، ب، الف

(۳) د، ب، ج، الف

۵۵- کدام بیت فاقد مجاز و دارای تشبيه است؟

- (۱) از بنایگوش تو با برگ گلم حرفی رفت
- (۲) عقرب سر زلف یار و مه پیکر اوست
- (۳) برون از آن حرس خود کجا تواند شد
- (۴) به جای باده گرم زهر می‌دهی نوش است

۵۶- وزن کدام بیت «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است؟

- (۱) به هر سو دست شوقي بود بستی
- (۲) پادشاه‌ها چشم خرد باز کن
- (۳) ای دل بی‌رحم تو را مایه شادی غم ما
- (۴) هر چه در عالم خرابی رخ دهد

۵۷- چند مورد از ایات زیر در یک وزن سروده شده‌اند؟

- الف) هر قضایی سببی دارد و من در غم دوست
- ب) هر که سودای تو دارد چه غم از هر که جهانش
- ج) یک حکایت سرگذشتم پیش آن جان بازگویی
- د) همه را دیده به رویت نگران است ولیک
- ه) دوش دور از رویت ای جان جانم از غم تاب داشت

(۱) دو (۲) سه

۵۸- وزن کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

- «مردمی گردیده است از چشم خوبان گوش‌گیر
- (۱) درد عشق از تندرنستی خوشتر است
- (۲) پیامی کرد کز شرمندگی مردم که گفت او را
- (۳) گفته‌ای خون ریزتم تا دشمنم داری کمال
- (۴) بر رخش چون دیده بنهادم سرشک آمد به حوشش

۵۹- کدام گزینه با بیت زیر مفهوم یکسانی دارد؟

- «روزگار است این که گه عزت دهد، گه خوار دارد
- (۱) آن کز تو شد بلند نگشت از ستاره پست
- (۲) عزیزی و خواری تو بخشی و بس
- (۳) جای حوادث است جهان بلند و پست
- (۴) طعنه به خواری مزن ز آنکه عزیز جهان

۶۰- مفاهیم «جلوه‌گری معشوق، تقدیر الهی، جان‌سپردن در راه عشق، اتحاد عاشق و معشوق» به ترتیب در ایات کدام گزینه دیده می‌شوند؟

- الف) بانگ زد یارش که بر در کیست آن
- ب) خوش‌آز نی خوش‌آز سر سروden
- ج) دل عالمی بسوی چو عذار برپروزی
- د) زیزان دان نه از ارکان که کوتهدیدگی باشد

(۱) الف، ب، ج، د

(۲) ب، ج، د

درس ششم: قدرت اجتماعی
درس هفتم: نابرابری اجتماعی
(تفاوت یا نابرابری؟، سه رویکرد به
نابرابری اجتماعی)
صفحه‌های ۵۴ تا ۷۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۶۱- کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با ویژگی نظام سیاسی «لیبرال دموکراسی» نادرست و در رابطه با ویژگی «نظام

جمهوری اسلامی» درست است؟

(۱) لیبرالیسم به معنای مجاز دانستن همه امور برای انسان و دموکراسی به معنای حاکمیت اکثریت مردم براساس خواست و میل خودشان است. – در این نظام آزادی مهم‌ترین ارزش اجتماعی است و ثبات و رفاه از دیگر ارزش‌های مهم آن به شمار می‌رود.

(۲) هیچ حقیقت و فضیلتی را که مطابق خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد. – قوانین و مقررات آن بدون خواست مردم و براساس احکام الهی و اسلامی تعیین می‌گردند.

(۳) در این نظام می‌توان از مقبولیت و مشروعیت حقیقی سخن گفت. – نظام سیاسی سازگار با فرهنگ توحیدی است که در جهان اسلام مورد توجه و اقبال قرار گرفته است.

(۴) نظام سیاسی سازگار با فرهنگ جهان غرب است که رویکردی سکولار و دنیوی به جهان هستی دارد. – ارزش‌های سیاسی و قوانین و مقررات اجتماعی با عقل و وحی شناخته و معین می‌شوند و مردم نیز مسئولیت شناخت و اجرای آن‌ها را بر عهده دارند.

۶۲- درستی یا نادرستی موارد زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

– انسان در ابتدا با مقایسه عملکرد ارزش‌های سه‌گانه در دستیابی به سعادت، دانش را کاملاً مثبت، قدرت را خاکستری یا خنثی و ثروت را بیشتر منفی ارزش‌گذاری می‌کرد.

– در جامعه و زندگی اجتماعی، اعمال قدرت یا تبعیت برخی در برابر خواست و اراده دیگران اجتناب‌ناپذیر است.

– امروزه از اثرگذاری و تأثیر منابع قدرت شخصیت و مالکیت کاسته شده و در مقابل، نقش سازمان افزایش یافته است.

– در سازمان از پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی به یکپارچگی نظام و از پیوند میان نقش‌ها، واحداً و ساختارهای اجتماعی به انسجام اجتماعی تعبیر می‌شود.

(۱) غ - ص - غ

(۲) ص - غ - غ

(۳) ص - غ - ص

(۴) غ - ص - غ

۶۳- چند مورد از عبارات زیر، مربوط به ویژگی‌های سیاست و قدرت در گذشته است؟

(الف) قدرت مسئله اول و اصلی سیاست بوده است.

(ب) قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شد.

(ج) سیاست را با هیچ مقوله عینی و محسوسی یکی نمی‌گرفتند.

(د) سیاست بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط مورد ارزیابی قرار می‌گرفت.

(ه) سیاست، محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمد.

(۱) چهار

(۲) سه

(۳) دو

(۴) یک

۶۴- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام مفاهیم، ارتباط دارند؟

- لازمه اعمال قدرت اقنانعی
- ضمانت اجرای هرگونه عمل جمعی
- منبع دستیابی به قدرت تنبیه‌ی در جوامع نخستین
- هدف کنش سیاسی

(۱) سازمان - قدرت - مالکیت - تغییر وضع موجود یا حفظ وضع موجود

(۲) مالکیت - سیاست - شخصیت - دستیابی به فضیلت و سعادت

(۳) مالکیت - سیاست - مالکیت - دستیابی به فضیلت و سعادت

(۴) سازمان - قدرت - شخصیت - تغییر وضع موجود یا حفظ وضع موجود

۶۵- به ترتیب مصاديق «الف، ب و ج» کدام است؟

قدرت تشویقی	ج	تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان اعضای جهان اجتماعی
الف	جامعه‌شناسی تبیینی	ب

(۱) پیروی‌کننده برای پاداش پیروی می‌کند. - شکل‌گیری کنش سیاسی - ناتوانی در بررسی ارزش‌های سیاسی به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها

(۲) عمدتاً منحصر و متمرکز در دست دولت‌ها است. - پیدایش قدرت - معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت

(۳) پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود، آگاهی دارد. - ایجاد سیاست - قابل مطالعه علمی ندانستن ارزش‌های سیاسی

(۴) با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود. - پیدایش قدرت - بستنده کردن به توصیف ارزش‌های سیاسی

۶۶- در مطالعه فرهنگ‌ها با رویکرد تفسیری، با چه مشکلی مواجه خواهیم شد و ارزش اجتماعی سازمان چیست؟

(۱) تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را در گیر مطالعات پایان‌نایذیر و تمام‌نշدنی می‌سازد. - دانش

(۲) در مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها، به معانی فرهنگی آن‌ها توجه نمی‌کنیم و آن‌ها را از منظر غرب یا شرق مطالعه می‌کنیم. - ثروت

(۳) وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ آن را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفتهداند، ببینند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها از دست می‌رود. - ثروت

(۴) معنای پدیده‌های اجتماعی و سیاسی در آن فرهنگ‌ها را به درستی دریافت نمی‌کنیم. - دانش

۶۷- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب بیان‌گر کدام مفهوم است؟

- تفاوت در «زبان و لهجه» و «قد و وزن»

- علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه مخالفان قشریندی اجتماعی

- علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه طرفداران قشریندی اجتماعی

- اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری در دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی

(۱) رتبه‌ای و اسمی - مالکیت خصوصی - نابرابری‌های طبیعی - محافظه‌کارند.

(۲) اسمی و رتبه‌ای - روابط سلطه‌جویانه - نابرابری‌های طبیعی - انسان در برابر وضعیت موجود منفعل است.

(۳) اسمی و طبیعی - روابط سلطه‌جویانه - توزیع نابرابر ثروت، قدرت و دانش - محافظه‌کارند.

(۴) طبیعی و رتبه‌ای - مالکیت خصوصی - توزیع نابرابر ثروت، قدرت و دانش - انسان در برابر وضعیت موجود منفعل است.

تلاریزی موقوفه‌ی قیمت

۶۸- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول است؟

ب	مدل کمونیستی	د	ج
نمی‌تواند نابرابری اجتماعی میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند را توضیح دهد.	الف	انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه حل کار علم نبود.	مالیات، ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی است.

- طرفداران قشریندی اجتماعی

- جدایی دانش از ارزش

- نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، انگیزه رقابت از بین می‌رود و راه پیشرفت مادی مسدود می‌شود.

- حوزه رقابت و برابری

۴) ب - الف - ج - د

۳) ب - د - ج - الف

۲) الف - ب - د - ج

۱) ب - د - الف - ج

۶۹- علت، معنا یا مفهوم، پیامد هر عبارت، به ترتیب کدام است؟

- تأیید و تثبیت قشریندی در رویکرد اول

- دهقانان شبیه برده بودند و مالک چیزی نبودند.

- در رویکرد دوم، افراد توانمند و کوشای اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند.

۱) عدم امکان تغییر در قشریندی اجتماعی - نظام فئوکالی - عادلانه بودن نقطه آغاز و پایان رقابت

۲) طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی - نظام آپارتاید - ناعادلانه بودن رویکرد مخالفان قشریندی

۳) تأکید بر کارکردهای قشریندی - نظام سوسیالیستی - عدم سازگاری با فطرت انسانی

۴) تأکید بر کارکردهای قشریندی - نظام فئوکالی - ناعادلانه بودن رویکرد مخالفان قشریندی

۷۰- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با «رویکرد مخالفان قشریندی اجتماعی» و «طرفداران عدالت اجتماعی» نادرست و درست است؟

۱) اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. - این رویکرد هم با رهاسازی مطلق موافق است

و هم با کنترل مطلق، اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد.

۲) قشریندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌ها است. - معتقدند دولت باید تلاش کند برای کاهش

نابرابری‌های اجتماعی تدبیر بیشتری بیندیشید؛ مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند.

۳) تأکید آن‌ها بر معایب قشریندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان برداشت قشریندی هستند و با ایجاد انگیزه رقابت، پیشرفت مادی می‌سر

می‌شود. - همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند.

۴) معتقدند که در رقابت عادلانه، باید نقطه شروع رقابت یکسان شود و رفاقت و رقابت در نگاه آنان در مقابل یکدیگرند. - در رویکرد عادلانه نیز

مالکیت خصوصی لغو می‌شود ولی جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

فصل اول: فرهنگ جهانی
(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲)
فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و
نظام نوین جهانی
(باعرها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب،
چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب)
صفحه‌های ۵۴ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۷۱- کدام گزینه، به ترتیب با موارد زیر در ارتباط است؟

- تفاوت راهبردی استبداد استعماری با استبداد ایلی

- راه رهایی از نظام سرمایه‌داری از دیدگاه مارکس

- پیامد غلبة قدرت‌های قومی و قبیله‌ای بر جوامع اسلامی

۱) از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد. - انقلاب طبقاتی - مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

۲) برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت. - انقلاب کارگری - برای بقای خود بر گسترش فرهنگ اسلامی، تأثیر گذاشتند.

۳) در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد. - انقلاب کارگری - مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.

۴) دارای هویتی غیراسلامی بود. - انقلاب طبقاتی - هضم و جذب در فرهنگ اسلامی
۷۲- هر عبارت، به ترتیب پیامد، علت، پیامد چیست؟

- آغاز مرحله جدید در گسترش فرهنگ جهان اسلام

- نمایان شدن ارزش‌ها و هنجرهای رفتارهای جاهلی در دوران خلافت

- مخدوش شدن وحدت امت اسلامی

۱) الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت اسلامی - شکل‌گیری قدرت در جامعه اسلامی براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای - استفاده از مکاتب و روش‌های غربی در مقابله با سلطه استعمار

۲) شکل‌گیری مقاومت‌هایی که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت. - تأثیرگذاری بر قدرت‌های سیاسی منطقه‌ای - گوشزد کردن خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی از سوی متفکران جهان اسلام

۳) الهام از انقلاب اسلامی و بازگشت به سوی هویت اسلامی - مقاومت آشکار فرهنگ جاهلی در برابر فرهنگ اسلام - عدم حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند.

۴) استفاده از مکاتب و روش‌های غربی در مقابله با سلطه استعمار - شکل‌گیری قدرت در جامعه اسلامی براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای - عدم حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلام تربیت یافته بودند.

۷۳- کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با «عصر نبوی» و «عصر بیداری اسلامی» از مراحل گسترش فرهنگ اسلامی، درست و نادرست است؟

۱) فرهنگ جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام آشکارا مقاومت کرده بود، از آن پس به ناچار ظاهر اسلامی به خود گرفته بود. - متفکران جهان اسلام، خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را گوشزد کردند.

۲) پیامبر خدا (ص) پیش از رحلت، نامه‌های دعوت به دین خدا را به امپراتوری‌های ایران و روم فرستاده بود. - انقلاب اسلامی ایران، نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است.

۳) رسول خدا (ص) طی ده سال حکومت، موانع سیاسی پیش روی اسلام در شبه‌جزیره عربستان را از بین برد. - دولتمردان جوامع اسلامی از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کردند و می‌کوشیدند با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کنند.

۴) دولت‌های غربی با تکیه بر قدرت نظامی و صنعتی خویش، بیشتر سیاستمداران و دولتمردان جوامع اسلامی را مغلوب ساختند. - در جهان اسلام در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت که ریشه در فرهنگ اسلامی داشت.

۷۴- کدام گزینه در ارتباط با «باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب» صحیح است؟

- ۱) توضیح مفید بودن نماز با مطابقت دادن آن به حرکات ورزشی، اشاره به «سکولاریسم آشکار» دارد.
  - ۲) رویکرد گزینشی فرهنگ غرب به ابعاد دنیوی و سکولار را پروتستانیسم می‌گویند.
  - ۳) سکولاریسم از نتایج منطقی اومانیسم است.
  - ۴) از نتایج حاصل از اومانیسم، هنر مدرن است که بر بعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند.
- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.
- در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا جزء اهداف نیست.
  - دلیل از نتایج حس‌گرایی و نفی وحی و عقل است.
  - در فرهنگ‌های دینی اگر کسی هوای نفسانی خویش را دنبال کند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار می‌کند.
  - روشنگری در معنای عام در طول کمتر از دویست سال گذشته شکل‌های مختلفی به خود گرفته است.

۴) غ - ص - غ - غ

۳) ص - غ - ص - ص

۲) غ - غ - غ - غ

۱) ص - ص - ص - غ

۷۵- کدامیک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

- ۱) ظهور پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، باعث فروریختن اقتدار کلیسا شد.
- ۲) بخشی از حرکت‌های اعتراض‌آمیز دوران رنسانس که رویکرد معنوی داشتند و در مقابل با رویکرد دنیاگرا قرار گرفتند، امکان گسترش پیدا نکردند.
- ۳) فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.
- ۴) یکی از نتایج فلسفه‌های روشنگری، تغییر نظام فئودالی که نوعی برده‌داری محسوب می‌شد به نظام اقتصاد سرمایه‌داری بود.

۷۶- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت از جدول است؟

- آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم توحیدی و دینی استفاده می‌کردند.
- با دعوت به توحید شکل گرفت.
- با غفلت از نگاه توحیدی به عالم، خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند.
- به معنای تجدید حیات و تولد دوباره است.

فرهنگ یونان و روم باستان	رنسانس	فرهنگ مسیحیت	قرن وسطی
۵	ج	الف	ب

۳) الف - ب - د - ج

(۱) الف - ب - ج - د

۴) ب - الف - ج - د

(۳) ب - الف - د - ج

- بخشی از حرکت‌های اعتراض‌آمیز دوران رنسانس که فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند، مورد هجوم کاتولیک‌ها و پرووتستان‌ها قرار گرفتند.

- پیامد تحریفات مسیحیت قرون وسطی در سطح زندگی و عمل این گونه بود که دنیاگرایی مسیحیان و آباء کلیسا دیگر نیازی به توجیه دینی نداشت.

- انقلاب فرانسه که ریشه در دوران یونان و روم باستان دارد نخستین انقلاب لیبرال جهان است.

- علم جدید با رویکرد دنیوی خود، دیگر وظیفه شناخت حقیقت عالم و مسئولیت عبور انسان از ملک به ملکوت را بر عهده نداشت؛ بلکه به ابزار تسلط انسان بر طبیعت تبدیل شد.

- (۱) چهار
- (۲) سه
- (۳) دو
- (۴) یک

۷۹- کدام گزینه در مورد سیاست در غرب جدید درست نیست؟

۱) نظام سیاسی جدید غرب به دنبال توجیه دینی برای خطاهای دنیوی خود نبود.

۲) نظام سیاسی شکل گرفته بر پایه باورها و ارزش‌های بنیادین غرب است.

۳) مبدأ قانون‌گذاری و سیاست غرب، خواست و اراده آدمی است.

۴) لیبرالیسم معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که وابسته به او باشد.

۸۰- کدامیک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

۱) شاهزادگان اروپایی برای رقابت با قدرت کلیسا از کشیشان مخالف با قدرت پاپ حمایت کردند.

۲) رویکرد دنیوی علم جدید، دستاوردهای شگرفی را به دنبال آورد.

۳) حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس به جای بازگشت به سوی حقیقت انسان، به رویگردانی از نگاه دنیوی منجر شد.

۴) مارتین لوتر از جمله اصلاح‌گران دینی بود که با تفاسیر پرووتستانی از دین در بسط فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشت.

- درس چهارم: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی
درس پنجم: جهان‌های اجتماعی
درس ششم: پیامدهای جهان اجتماعی
صفحه‌های ۲۵ تا ۵۰

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۸۱ تا ۸۵ «یا» به سوالات ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- در ارتباط با عبارت زیر کدام گزینه صحیح است؟

«در یکی از بحران‌های اقتصادی که کشورهای صنعتی دچار مشکل شده بودند، بنا به محاسبات اقتصادی می‌بایست نفت را به گران‌ترین قیمت از کشورهای نفت‌خیز خریداری می‌کردند، ولی به ارزان‌ترین قیمت ممکن، نفت مورد نیاز خود را خریدند.»

(۱) در کشورهای نفت‌خیز، بعد ذهنی نفت به عنوان یک سرمایه وجود داشت؛ ولی بعد عینی و محسوس آن مفقود بود.

(۲) همهٔ پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

(۳) برخی پدیده‌ها مانند نفت بعد محسوس و مادی قوی‌تری دارند.

(۴) کشورهای نفت‌خیز از اهمیت نفت و وضعیت کشورهای صنعتی و نیاز ضروری آن‌ها به نفت اطلاع کافی نداشتند.

۸۲- موارد «رؤیاپردازی در مورد آینده تحصیلی خود»، «جنگ جهانی اول»، «کمک به فقر» و «عدالت اجتماعی» در کدام طیف قرار دارد؟

(۱) خرد و ذهنی - عینی و کلان - عینی و خرد - عینی و کلان

(۲) عینی و کلان - ذهنی و کلان - کلان و عینی - خرد و ذهنی

(۳) ذهنی و کلان - خرد و ذهنی - ذهنی و خرد - عینی و کلان

(۴) خرد و ذهنی - کلان و عینی - عینی و خرد - ذهنی و کلان

۸۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام دیدگاه درباره تاریخ جهان‌های اجتماعی است؟

- جهان اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده است.

- جهان اجتماعی در صورتی که لازم باشد در دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر تغییراتی ایجاد می‌کند و سپس استفاده می‌کند.

- در این دیدگاه هیچ‌یک از جهان‌های اجتماعی نمی‌توانند با حفظ هویت خود، مسیر دیگری را دنبال کنند.

- در این نگاه، جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند باید جوامع پیشرفت‌هه را الگوی حرکت خود قرار دهند.

(۱) طولی - عرضی - طولی - عرضی

(۲) عرضی - طولی - عرضی - طولی

(۳) طولی - عرضی - طولی - عرضی

۸۴- هر یک از مثال‌های زیر، به ترتیب مربوط به کدام لایه از جهان اجتماعی است؟

- افزایش نرخ تورم در ایران

- افزایش جمعیت چشمگیر در هند

- نابودی عقاید و ارزش‌های جاهلی عربستان با ظهور اسلام

- تفاوت در نوع نماز خواندن اهل تسنن و شیعه

(۱) سطحی - عمیق - سطحی - سطحی

(۲) سطحی - سطحی - عمیق - عمیق

(۳) عمیق - سطحی - سطحی - عمیق

(۴) سطحی - سطحی - عمیق - سطحی

۸۵- هر یک از موارد زیر، به ترتیب نتیجه چیست؟

- پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف

- تحول جهان‌های اجتماعی مختلف

(۱) تفاوت در فرهنگ‌ها - تغییر بنیادین ترین اجزای جهان اجتماعی

(۲) تنوع اراده و اختیار - تغییر در هنجارها و نمادها

(۳) تنوع آگاهی و معرفت - دگرگونی عقاید و ارزش‌ها

(۴) تنوع در هنجارها و نمادها - تغییر در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی

فصل اول: فرهنگ جهانی

(نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲)

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی

(باعوها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، چگونگی تکوین معاصر غرب)

صفحه‌های ۲۷ تا ۵۴

اگر به سؤال‌های ۸۱ تا ۸۵ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۹۰ تا ۹۶ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

۸۶- در کدام گزینه، هر سه بخش در رابطه با انواع استبدادها صحیح است؟

۱) استبداد استعماری دارای هویتی غیراسلامی بود. - استبداد قومی از رویارویی مستقیم با فرهنگ توامند است. اسلامی دوری می‌کرد. - تصویب قانون منع حجاب در دوره رضا شاه نمونه‌ای از استبداد ایلی و قومی است.

۲) استبداد استعماری در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد. - پادشاهی ناصرالدین شاه نمونه‌ای از استبداد قومی است. - قدرت سیاسی جوامع اسلامی از طریق سازش با دولت‌های غربی، به صورت استبداد ایلی و قومی درآمد.

۳) استبداد قومی پشتونه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت. - استبداد استعماری برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چهارهای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت. - حکومت پهلوی نمونه‌ای از استبداد استعماری است.

۴) استبداد استعماری می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. - قدرت سیاسی جوامع اسلامی تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود. - استبداد قومی قبیله‌ای هویتی اسلامی نداشت.

۸۷- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط است؟

- روش‌های مقابله با سلطه از سوی نخبگان کشورهای اسلامی تا قبل از انقلاب اسلامی

- مسئولیت انسان از دیدگاه اسلام

- حکومت سلطه‌گر شمال‌غربی شبجه‌جزیره عربستان قبل از ظهور اسلام

- تنها راه رهایی از چنگال نظام سرمایه‌داری از دیدگاه مارکس

۱) لیبرالیسم و ملی‌گرایی - پرهیز از فساد در جهان دنیوی - شاهنشاهی ایران - انقلاب طبقاتی

۲) ناسیونالیسم و مارکسیسم - جلوگیری از چرخش ثروت در دست اغنية - شاهنشاهی ایران - برقراری عدالت اجتماعی

۳) لیبرالیسم و ملی‌گرایی - آزادسازی مستضعفان از حاکمیت مستکران - امپراتوری روم - انتقاد از لیبرالیسم

۴) ناسیونالیسم و مارکسیسم - آباد کردن این جهان - امپراتوری روم - انقلاب کارگران علیه سرمایه‌داران

۸۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- پروتستانتیسم نشأت گرفته از رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان است.

- در فرهنگ معنوی و دینی آبادی دنیا و سیله‌ای در خدمت اهداف معنوی است.

- انقلاب صنعتی، ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب فرانسه دارد.

- روشنگری در معنای عام با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد.

۱) غ - غ - ص - غ   ۲) غ - ص - غ - غ   ۳) ص - ص - ص - غ   ۴) ص - ص - غ - ص

۸۹- کدام گزینه جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

روشنگری		
پیامد	ویژگی	دوره زمانی
الف	عقل‌گرایی، نفی وحی	قرن هفدهم و هجدهم
دانش ابزاری	ب	قرن نوزدهم و بیستم
۵	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	ج

۱) دئیسم - نفی وحی و شهود - آغاز قرن بیستم - بحران معرفتی

۲) دئیسم - حس‌گرایی، نفی عقل و وحی - پایان قرن بیستم - بحران معرفتی

۳) بحران معرفتی - حس‌گرایی، نفی عقل و وحی - پایان قرن بیستم - دئیسم

۴) بحران معرفتی - نفی وحی و شهود - آغاز قرن بیستم - دئیسم

۹۰- در متن زیر چند عبارت نادرست وجود دارد؟

«فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه روشنگری آغاز می‌شود. رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق حقوق و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد. دنیاگرایی رایج در سطح عقاید مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.»

۱) دو

۲) صفر

۳) یک

۴) سه

آزمون ۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۹۵ دقیقه

تعداد سؤال کل دفترچه: ۱۴۰

تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۱)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
	عربی زبان قرآن (۲)		۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۵
	تاریخ و جغرافیا (۱)	انتخابی	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۹	منطق	انتخابی	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
	فلسفه یازدهم		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۱	روان‌شناسی	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۲	اقتصاد	انتخابی	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
	روان‌شناسی		۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰

عربی (۳):

ثلاث قصص تصويرية
(متن و قواعد درس ۳)
صفحه‌های ۳۷ تا ۴۶

عربی (۲):

عجائب المخلوقات
تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية
درس‌های ۴ و ۳
صفحه‌های ۳۱ تا ۳۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (٩١ - ٩٩)

٩١- ﴿فَسَجَدَ الْمُلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكَبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾: پس

۱) همه فرشتگان با هم سجده کردند مگر ابلیس که تکبر ورزیده بود و از کافران گردید!

۲) فرشتگان همه جملگی سجده کردند جز ابلیس که تکبر ورزید و از کافران بود!

۳) فقط ابلیس از میان همه فرشتگان که سجده کردند، تکبر کرد و با کافران بود!

۴) جز شیطان که غرور ورزید و از کافران بود، فرشتگان همگی سجده می‌کردند!

٩٢- «بعض الألفاظ التي شاع استعمالها في العربية اشتقها العرب من كلمات فارسية ثم نظقوها وفقاً لضوابطهم الصوتية!»:

۱) برخی از الفاظی که استعمالشان در عربی رواج یافته، عرب‌ها آن‌ها را از کلماتی فارسی گرفتند آنگاه براساس قواعد آوایی‌شان آن‌ها را بر زبان آوردند!

۲) بعضی از لفظهایی که استعمالشان در عربی شایع شده، عرب‌ها آن‌ها را از کلمات فارسی مشتق کردند سپس بر طبق قواعد آوایی خود آن‌ها را بر زبان می‌آورند!

۳) برخی الفاظ که کاربردشان در زبان عربی رواج دارد، عرب‌ها از کلماتی فارسی آن‌ها را اتخاذ کردند سپس آن‌ها را براساس قواعد آوایی مخصوص به خود بر زبان آوردند!

۴) برخی الفاظ هستند که استعمالشان در عربی رواج یافته، عرب‌ها آن‌ها را از واژگان فارسی اتخاذ کردند، آنگاه بر طبق قواعد آوایی‌شان آن‌ها را به کار گرفتند!

٩٣- «يُعَجِّبُ الْإِنْسَانَ فَلَاحَ عَجُوزٌ يَغْسِلُ الْفَسَائِلَ الْمُخْتَلِفَةَ وَ هُوَ يَعْلَمُ جَيِّداً أَنَّهُ لَنْ يَأْكُلْ مِنْ أَثْمَارِهَا أَبْدًا!»:

۱) در شگفت می‌آورد انسان را پیرمرد کشاورز که نهال‌های مختلفی را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند که از میوه‌های آن‌ها قطعاً نخواهد خورد!

۲) کشاورز پیری که درختان مختلف را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند خود او هرگز از میوه‌های آن‌ها نخواهد خورد!

۳) انسان را در شگفت می‌آورد کشاورز پیری که نهال‌های مختلف را می‌کارد در حالی که او خوب می‌داند که وی هرگز از میوه‌های آن‌ها نخواهد خورد!

۴) تعجب می‌کند انسان از دیدن کشاورز پیری که نهال‌های مختلف را خوب می‌کارد در حالی که او می‌داند که وی هرگز از میوه‌های آن نهال‌ها نخواهد خورد!

٩٤- «ما من رجلٍ يغرسُ عَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ قَدَرَ مَا يَخْرُجُ مِنْ نَمَرٍ ذَلِكَ الْعَرْسُ!»:

۱) هیچ مردی نیست که نهال را بکارد و خدا از اجر آن برایش به مقدار میوه‌ای که از آن نهال خارج می‌شود، می‌نویسد!

۲) هر مرد که نهالی بکارد جز این نیست که خداوند برایش از پاداش به اندازه چیزی که از میوه آن خارج می‌گردد، بنویسد!

۳) هیچ مردی نیست که نهالی بکارد، جز این که الله برای او پاداش به اندازه آنچه که از میوه آن نهال بیرون می‌آید، بنویسد!

۴) هیچ مردی نیست که درختی را بکارد، مگر اینکه خدا به مقدار چیزی که از میوه‌های آن خارج می‌کند، برایش پاداش

می‌نویسد!

٩٥- «إِنْ ثُطَالِعَ عَنِ الْحَوْتِ الْأَزْرَقِ تَفْهِمُ أَنَّهُ أَكْبَرُ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي الْعَالَمِ قَدْ يَبلغُ وزْنُهُ مِئَةً وَ سَبْعِينَ طَنًّا!»:

۱) اگر در مورد نهنگ آبی مطالعه می‌کردی می‌فهمیدی که آن بزرگترین موجودات زنده در دنیا است که وزنش گاهی به ۱۷۰

تن نیز می‌رسد!

۲) اگر درباره نهنگ آبی مطالعه بکنی می‌فهمی که آن از بزرگترین موجودات زنده در جهان است که شاید وزنشان به ۱۷۰ تن

بررسد!

۳) هرگاه در مورد نهنگ آبی مطالعه کند خواهد فهمید که آن بزرگترین موجود زنده در دنیا است که وزنش به ۱۷۰ تن

رسیده است!

۴) اگر درباره نهنگ آبی مطالعه بکنی می‌فهمی که آن بزرگترین موجودات زنده در جهان است که گاهی وزنش به ۱۷۰ تن

می‌رسد!

٩٦- عین الخطأ:

۱) قرأْتُ هذِهِ الْكُتُبَ التَّارِيْخِيَّةَ إِلَّا مَصَادِرُهَا! : اِنْ كَتَابَهَايَ تَارِيْخِيَّ رَاخَوَنَدَمْ بِهِ جَزْ مَنَابِعَشَانَ رَا!

۲) ما من نداء مظلوم يُرفع إلا و هو يصل إلى السماء!: هیچ ندای مظلومی نیست که بلند شود مگر اینکه به آسمان

می‌رسد!

۳) أمر أنسيروان أن يُعطى الفلاح ألفي دينار!: انسیروان امر کرد که به کشاورز هزار دینار بدهند!

۴) ما أجمل غرس الأشجار لحفظ نظام الطبيعة!: کاشتن درختها برای حفظ نظام طبیعت چقدر زیاست!

تلاش در معرفت

- ٩٧- عَيْنُ الصِّحِّيفِ فِي التَّرْجِمَةِ:
- ١) لِحَارِسِ الْمَرْمَى فِي كُلِّ مُبَارَةٍ مَسْؤُلِيَّةٍ عَظِيمَةٍ جَدًّا! دَرَوازَهَبَانُوْهَا در هر مسابقه‌ای مسؤولیت بسیار بزرگی دارند!
  - ٢) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ الطَّائِرَ الطَّنَانَ يُحَرِّكُ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِيَّ مَرَّةٍ فِي الثَّانِيَةِ؟ آيَا مَى دَانِى كَهْ مَرْغُ مَغْسُ بَالَّشِ رَا ٣٠ بَارَ در ثانیه حرکت می‌دهد!
  - ٣) قَدْ بُيَّنَ بَعْضُ أَبعَادِ تأثِيرِ اللُّغَةِ الْفَارَسِيَّةِ عَلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي الْعَصُورِ الْمَاضِيَّةِ؟ بَرْخِي ابعَادِ اثْرَگَذَارِيِ زِبَانِ فَارَسِيِ بر زِبَانِ عَرَبِيِ در دوره‌های گذشته آشکار گشته است!
  - ٤) «سَبِيُّوِيَّهُ» أَكْبَرُ عَلَمَاءِ عِلْمِ التَّحْوِيَّهِ وُلِدَ فِي شِيرَازَ ثُمَّ هَجَرَ إِلَى الْبَصَرَةِ! «سَبِيُّوِيَّهُ» از دانشمندان بزرگ علم نحو است که در شیراز زاده شد، سپس به بصره هجرت کرد!
- ٩٨- «كُودُكِي گُريان را در خيابان ديدم، آن کودک کنار مادرش بود!»:
- ١) نَظَرْتُ إِلَى طَفْلٍ باكِيٍّ فِي الشَّارِعِ، كَانَ الطَّفْلُ جَنْبُ أُمِّهِ!
  - ٢) شَاهَدْتُ الطَّفْلَ الْبَاكِيَ فِي السَّاحَةِ، كَانَ الطَّفْلُ عَنْدَ أُمِّهِ!
  - ٣) شَاهَدْتُ طَفَلًا باكِيًّا فِي الشَّارِعِ، كَانَ الطَّفْلُ جَنْبُ أُمِّهِ!
  - ٤) رَأَيْتُ طَفَلًا باكِيًّا فِي الشَّارِعِ، كَانَ طَفْلٌ جَنْبُ أُمِّهِ!
- ٩٩- عَيْنُ مَا لَا يَنْسَابُ مَفْهُومُ الْعِبَارَةِ: «مَنْ يَجْتَهُدُ كَثِيرًا يَصِلُ إِلَى أَهْدَافِهِ وَيَحْصُدُ ثَمَرَةَ الْجَهَدِ!»
- ١) هَرَكَسِيَ آنَ دِرَوَدَ عَاقِبَتْ كَارَ كَهْ كَشَتْ گَرْ نَهَادَتْ هَمَهِ اينَ اسْتَ زَهِي نِيكَ سَرَشتْ
  - ٢) نَابِرَدَهْ رَنَجَ گَنجَ مِيسَرَ نَمَى شَوَدْ مُزَدَ آنَ گَرَفتَ جَانَ بَرَادَرَ كَهْ كَارَ كَردْ
  - ٣) زَكَوْشَشَ بَهْ هَرَ چَيْزَ خَوَاهِي رَسِيدْ بَهْ هَرَ چَيْزَ خَوَاهِي رَسِيدْ
  - ٤) خَدَاجَرَ بَنَنَدَدَزَ حَكْمَتَ درِي بَهْ رَحْمَتَ گَشَايِدَ درِ دِيَگَرِي
- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الْصَّرْفِيِّ: (١٠٢ - ١٠٠)
- ١٠٠- «إِنْ يَفْتَحَ التَّمْسَاحُ فَمَهُ يَدْخُلُ الطَّائِرَ فِيهِ لِتَنْظِيفِ أَسْنَاهِ!»:
- ١) يفتح: فعل مضارع - غائب - مجرد ثلاثي من «ف ت ح» - متعد / فعل شرط، و مفعوله: «فم» و منصوب
  - ٢) التنظيف: اسم - مفرد مذكر - مصدر على وزن «تفعيل» و مضارعه: يُنظف - معرفة / مجرور بحرف الجر
  - ٣) يدخل: فعل مضارع - غائب - مزيد ثلاثي، و مصدره: إدخال / جواب شرط، و فاعله: «الطائر» و مرفوع
  - ٤) أسنان: اسم - جمع تكسير، و مفرده: سن - معرب / مضارع إليه و مجرور و علامته: كسرة النون

١٠١- «قد تبيّنت أبعاد التأثير و أُلْفَتَ كتابٌ فيها. الكتابُ سُعِيَ بالمعربات!»:

١) تبيّنت: فعل - مؤنث - مزيد ثلثي و مصدره «تبين»، على وزن «تَقْعُل» / فعل، و فاعله «أبعاد» و الجملة فعلية

٢) التأثير: اسم - مفرد - مذكر - مصدر على وزن «تَقْعِيل» - معرفة بـأَلْ / مضافة إليه و مجرور بالكسرة

٣) الكتاب: اسم - مفرد - مذكر - معرفة بـأَلْ - معرب / مبتدأ و مرفوع و الألف و لامه بمعنى «هذا»

٤) المُعرِبات: اسم - جمع تكسير للمؤنث، مصدره: المُعرَب - معرفة / مجرور بحرف الجر بالكسرة

١٠٢- «إِنَّ الْأَشْيَاءَ تَرَخُصُ إِذَا كَثُرَتْ إِلَّا الْأَدْبَ!»:

١) الأدب: مذكر - مفرد، جمعه: الأدب - معرفة بالعلمية - معرب / مستثنى منه لـ«الأشياء» و منصوب بعلامة الفتحة

٢) الأشياء: اسم - جمع التكسير، مصدره: الشيء ← مذكر - معرفة بـأَلْ / اسم لحرف المشبه بالفعل و منصوب

٣) ترَخُصُ: فعل مضارع - مفرد مؤنث - مجرد ثلثي من مادة: «ر خ ص» / فعل و فاعل، الجملة فعلية

٤) كَثُرَتْ: فعل ماض - مؤنث - مجرد ثلثي و مضارعه للذكر: «يَكْثُر» - معلوم / الجملة فعلية

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٠٣ - ١١٠)

١٠٣- عين الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) ﴿ و إِذَا خَاطَبُهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴾

٢) قَدْ تَغَيَّرَتْ أَصْوَاتُ وَأَوْزَانُ بَعْضِ الْمُفَرَّدَاتِ!

٣) اشْتَقُوا مِنْهَا كَلِمَاتٍ أُخْرَى كَثِيرَةً!

٤) « . . . . تحترمي الآخرين فهم . . . . كِ أَيْضًا! » عين الصحيح للفراغين:

١) إن / يَحْتَرِمُونَ   ٢) إذا / تَحْتَرِمُونَ   ٣) من / تَحْتَرِمُونَ

٥) عين فعل الشرط مضارعاً:

١) من تَعْلَمَ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ قَدْرَ عَلَى فَهْمِ آيَاتِ الْقُرْآنِ!

٢) من تَحْمَلَ الْمَشَاكِلَ بِالإِسْتِعْانَةِ بِاللَّهِ فَازَ فِي حَيَاتِهِ!

٣) من يَدْرُسُ جِيدًا وَ لَا يَنْجُحُ فِي امْتِحَانَاتِ الْمَدْرَسَةِ!

٤) إن تُغَيِّر طَرِيقَةَ تَدْرِيسِكَ يَتَقدَّمُ الطَّلَابُ فِي هَذَا الدَّرْسِ!

تلاش دوسمير موفقة بیت

١٠٦- عَيْنَ عِبَارَةٍ لَا يُوجَدُ فِيهَا اسْمٌ نَكْرَةٌ:

١) سَمِعْتُ مِنْ صَدِيقِي حَامِدًا أَنَّ الْمَفَرَدَاتِ الْفَارَسِيَّةِ دَخَلَتِ الْعَرَبِيَّةَ مُنْذُ الْعَصْرِ الْجَاهِلِيِّ!

٢) هَاشِمٌ كَانَ أَعْلَمُ مِنْ زَمَلَائِنَا الْأَخْرَيْنَ عَلَى الْمَوْضِعَاتِ الْمُهِمَّةِ الَّتِي طَرَحَهَا الْمُعَلِّمُ!

٣) الرَّكَبُ جَمَاعَةٌ مِنَ الْمُسَافِرِينَ يُسَافِرُونَ عَلَى الدَّوَابِّ!

٤) يَرَى سَعْدِيُّ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ سَوَاءً مِنَ الْهَجَرِ!

١٠٧- عَيْنَ النَّكْرَةِ تُتَرَجِّمُ مَعْرِفَةً:

١) مَثَلُ نُورِ اللَّهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا سَرَاجٌ!

٢) حَدِيقَةُ شَاهِزادَةٍ جَنَّةٌ رَائِعَةٌ فِي بَلَادٍ كَبِيرَةٍ!

٣) ذَلِكَ الْمُعَلِّمُ شَابٌ ذَكِيٌّ وَيُدْرِسُ فِي الْقَرْيَةِ!

٤) رَائِحَةُ الشَّجَرَةِ كَرِيمَةٌ وَالْحَيَوانَاتُ تَهَبُّ مِنْهَا!

١٠٨- «مَا نَجَحَ فِي الْامْتِنَاحِ مِنْ بَيْنِ التَّلَمِيذِ إِلَّا مُحَمَّدٌ!» نَسْتَنْتَجُ مِنَ الْعِبَارَةِ السَّابِقَةِ . . . . (عَيْنَ الْخَطَا):

١) إِنَّمَا نَجَحَ فِي الْامْتِنَاحِ مُحَمَّدٌ!

٢) لَمْ يَرْسُبْ فِي الْامْتِنَاحِ إِلَّا مُحَمَّدٌ!

٣) لَمْ يَنْجُحْ فِي الْامْتِنَاحِ إِلَّا مُحَمَّدٌ!

٤) فَقْطُ مُحَمَّدٌ، مَا رَسَبَ فِي الْامْتِنَاحِ!

١٠٩- عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمُسْتَنْتَنِي مِنْهُ:

١) ضَيَّعَ الْأَوْلَادُ جَمِيعَهُمْ عُمُرَهُمْ إِلَّا الْوَلَدُ الصَّغِيرُ!

٢) لَنْ يَفْوزُ الطُّلَابُ فِي درُوسِهِمْ إِلَّا الْمُجْتَهِدُونَ!

١١٠- عَيْنَ الْمُسْتَنْتَنِي مِنْهُ يَكُونُ اسْمُ مَفْعُولٍ:

١) لَمْ يَحْصِدِ الْمُزَارِعُونَ مَحَاصِيلَهُمُ الصِّيفِيَّةَ إِلَّا الشَّعِيرُ!

٢) لَا يُسَاعِدُ الْمَظْلُومِينَ أَحَدٌ إِلَّا الَّذِينَ لَا يَخْافُونَ الظَّالِمِينَ!

٣) رَكَبُ الْمُسَافِرُونَ الْحَافَلَةَ بَعْدَ إِنْتَظَارٍ إِسْتَغْرَقَ نَصْفَ سَاعَةٍ إِلَّا عَشْرَةِ رِجَالٍ!

٤) إِنَّ الْمُخْتَرَعَاتِ سَاعَدَتِ الْبَشَرَ لِمُعَالَجَةِ الْأَمْرَاضِ مُسَاعِدَةً بِالْغَةِ إِلَّا بَعْضِ الْأَمْرَاضِ!

تلاش سير موفقة

مطرّ السّمك
الّتّعائشُ السّلّمِيُّ
درسهای ۳ و ۴
صفحه‌های ۲۳ تا ۴۶

در این بخش، از میان سوالات عربی (۱) و عربی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۱۱ تا ۱۲۰ تا «یا» به سوالات ۱۲۱ تا ۱۳۰ تا پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَلْقَ في الجواب للترجمة أو المفهوم من أَوْ إِلَى العَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- ﴿ لَا تَكُونُنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُنَّ مِنَ الْخَاسِرِيْنَ ﴾:

(۱) از کسانی نباشد که نشانه‌های خداوند را تکذیب کردند، تا از زیان کاران نباشید!

(۲) هرگز از کسانی نباش که نشانه‌های الهی را تکذیب کردند، تا از زیان کاران نشوی!

(۳) هیچوقت از کسانی نباشد که آیات الهی را تکذیب کردند، که از زیان کاران خواهی بود!

(۴) هرگز از کسانی که آیات خداوند را تکذیب کردند نباش، که از زیان کاران باشی!

۱۱۲- «يَا إِخْوَانِي؛ لَا تُشْرِكُوا بِاللهِ أَحَدًا وَ لَا تُصْرِفُوا عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَالْعِدَادِ لَأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهَا أَحَدٌ؛ عَلَيْكُمْ أَنْ تَتَعَاهِشُوا تَعَايشًا سِلْمِيًّا!»: ای برادران من! ...

(۱) کسی را با الله شریک نکنید و بر نقاط اختلاف و دشمنی پافشاری نکنید زیرا کسی از آن‌ها بهره‌مند نمی‌شود و شما باید با همدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز کنید!

(۲) کسی را با پروردگار شریک نکنید و بر نقاط اختلاف و دشمنی‌ها اصرار نکنید چراکه کسی به واسطه آن‌ها سود نمی‌برد و بر شماست با یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز کنید!

(۳) کسی را با پروردگار شریک نکنید و بر اختلافات و دشمنی پافشاری نکنید زیرا به کسی سود نمی‌رسانند و بر شما واجب است که با یکدیگر مسالمت‌آمیز زندگی کنید!

(۴) کسی را با خداوند شریک نکنید و بر نقاط اختلاف و دشمنی اصرار نداشته باشید زیرا کسی از آن‌ها سود نبرده است و بر همه شما واجب است در کنار یکدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشد!

۱۱۳- «تَحِيرُ النَّاسُ مِنْ تَساقُطِ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا كَانُوا يُصَدِّقُونَ أَنَّ هَذِهِ الظَّاهِرَةَ تَكُونُ أَمْرًا طَبِيعِيًّا!»:

(۱) مردم متحیر شدند از اینکه ماهی‌ها از آسمان افتادند و باور نمی‌کردند که این پدیده‌ها امری طبیعی باشند!

(۲) مردم از افتادن ماهی‌ها از آسمان متحیر می‌شوند و باور نمی‌کردند که این پدیده امری طبیعی است!

(۳) مردم از سقوط ماهی‌ها از آسمان متحیر می‌شوند و باور نمی‌کنند که این پدیده امری طبیعی باشد!

(۴) مردم از افتادن ماهی‌ها از آسمان متحیر شدند و باور نمی‌کردند که این پدیده امری طبیعی باشد!

۱۱۴- «داستان زیبای «پیرمرد و دریا» را در اینترنت جست‌وجو کن و آن را مطالعه نما!»:

(۱) تبحث عن القصّه الجميلة لـ «الرجل المسنّ و البحر» في الانترنت و تقرئها!

(۲) ليبحث قصّه جميلة لـ «الرجل المسنّ و البحر» في الانترنت و ليقرئها!

(۳) إبحث عن قصّة «الرجل المسنّ و البحر» الجميلة في الانترنت و إقرئها!

(۴) أبحث في الانترنت عن قصّة «رجل مسنّ و البحر» جميلة و أقرئها!

۱۱۵- عَيْنُ مَا يُنَاسِبُ مَفْهُومَ الْحَدِيثِ النَّبُوِيِّ: «مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْعَطَّارِ إِنْ جَالَسْتَهُ نَفَعَكُ»

(۱) دوستان را کجا کنی محروم تو که با دشمن این نظر داری

(۲) دوست مشمار آنکه در نعمت زندگی لاف یاری و برادرخواندگی

(۳) هر که باشد همنشین دوستان هست در گلخن میان بستان

(۴) دوست آن باشد که گیرد دست دوست در پریشان حالی و درماندگی

١١٦- عین الصحيح في التحليل الصرفي و المحل الاعربى: «أولئك الطالبات المجتهدات محترمات في مدرستهن!»

١) الطالبات: اسم - جمع سالم للمؤنث «مفرد»: طالب ← اسم فاعل / خبر و الجملة إسمية

٢) المجتهدات: اسم فاعل من مزيد ثالثي «مصدرها: جهاد» - جمع مؤنث / صفة للموصوف «الطالبات»

٣) مدرسة: اسم - مفرد مؤنث «حروفه الأصلية: درس» / مجرور بالحرف الجار؛ في مدرسة: جار و مجرور

٤) محترمات: اسم - جمع سالم - اسم مفعول من مجرد ثالثي «حروفه الأصلية: حرم» / خبر للمبتدأ «أولئك

١١٧- عین الصحيح في ضبط حركات الحروف:

١) سبب تلوث الهواء إحراق النفط بسبب محرّكات السيارات!

٢) بعد إنسحاب العدُو إنتصر جيش الإسلام و رجعوا إلى الوطن!

٣) يعتقد الوالدان أن بعض الأطفال لا يدركون ما يقال لهم!

٤) تعرف الطيور والحيوانات طريقة إستعمال الإعشاب الطبية!

١١٨- عین الصحيح في استخدام الصمير المناسب:

١) ... تترجم المتنون العربية باللغة الإنجليزية!: (هي) ٢) ... ما أخبرنا عما وقع الليلة الماضية!: (نحن)

٣) ... تقدّمت كثيرة في الشهور الأخيرة!: (أنت) ٤) ... ترجمين الحيوانات كلها!: (أنت)

١١٩- عین فعلاً مصدره من وزن الإفعال:

١) لا تستوي الحسنة ولا السيئة دفع بالتي هي أحسن

٢) الله ولئن الذين آمنوا يُخرجهم من الظلمات إلى النور

٣) لا يجوز الإصرار على نقاط الخلاف

٤) قال إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

١٢٠- عین فعلاً حرف «التاء» فيه علامة للفعل المضارع:

١) تبيّن الموضوع المعقود الذي كان قد شغل فكرنا!

٢) الطالب تجمعوا حول معلمهم لكتبِ رضاه!

٣) بنتي تقدم للأولاد القراء كتبها الدراسية!

٤) تكلّم معلّمي مع بعض التلاميذ القدماء!

عجائب المخلوقات
تأثیر اللّغة الفارسیّة علی اللّغة العربیّة
درس های ۳ و ۴
صفحه های ۳۱ تا ۶۰

اگر به سؤال های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ نداده اید، به سؤال های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

عربی زبان قرآن (۲)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم (۱۲۱ - ۱۲۵)

﴿ ما يُرِيدُ اللّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُم مِنْ حَرَجٍ ... ﴾

۱) آنچه خداوند می خواهد، قرار گرفتن شما در حالت بحرانی است!

۲) خداوند نمی خواهد که شما را در حالت بحرانی قرار دهد!

۳) خدا نمی خواهد تا شما را از حالت بحرانی خارج سازد!

۴) خدا قرار گرفتن شما در حالت بحرانی را نمی خواهد!

۱۲۲- «إِذَا أَرَادَ السِّنْجَابُ الطَّائِرُ أَنْ يَطِيرَ بَيْنَ الْأَشْجَارِ يَفْتَحْ غِشَاءَهُ الْخَاصَّ وَ يَصِيرُ كَالْمَظَلَّةِ وَ يَطِيرُ سَرِيعًا!»:

۱) هرگاه سنجاب پرنده بخواهد بین درختان پرواز کند، پوسته اش که خاص است باز می شود و همچون چتر می گردد و به سرعت پرواز می کند!

۲) وقتی سنجاب پرنده می خواهد بین درختان پرواز کند، پوسته ای خاص را می گشاید و مثل چتر می شود و سریع به پرواز درمی آید!

۳) اگر سنجاب پرنده بخواهد میان درختان پرواز کند، پوسته مخصوصش را می گشاید و همچون چتر می شود و به سرعت پرواز می کند!

۴) اگر سنجاب پرنده بخواهد میان درختان پرواز کند، پوسته مخصوصش را باز می کند و همچون چتری می شود و سریعاً پرواز می کند!

۱۲۳- «المفرداتُ الَّتِي دَخَلتُ الْعَرَبِيَّةَ مِنْ لِغَاتٍ أُخْرَى تُسَمَّى الْكَلِمَاتُ الدَّخِيلَةُ وَ يُغَيِّرُ الْعَرَبُ أَوزَانَهَا وَفَقَ اللَّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ!»:

۱) کلماتی که از زبان های دیگری وارد زبان عربی می شوند، کلمات وارد شده نامیده می شوند و عربها وزن هایشان را بر اساس زبان عربی عوض می کنند!

۲) واژگانی را که از زبان هایی دیگر وارد زبان عربی شده اند، کلمات دخیل می نامند و عربها بر اساس زبان عربی وزن های آن ها را تغییر می دهند!

۳) واژگانی که از زبان عربی وارد زبان های دیگر شده، واژگان داخل شده نامیده می شوند و عربها وزن آن ها را مطابق زبان عربی تغییر می دهند!

۴) کلماتی که از زبان های دیگری در زبان عربی وارد شده، کلمات دخیل نامیده می شوند و عربها وزن هایشان را بر طبق زبان عربی تغییر می دهند!

۱۲۴- عین الخطأ:

۱) إن تُحِيث طريقة حسنة في تعليم الأطفال أتَيْعُك!: چنانچه روشی نیکو در آموزش کودکان پدید بیاوری از تو پیروی می کنم!

۲) العلمُ كنزٌ و لا يحصلُ إِلَّا بَعْدَ الجَهَدِ الْكَثِيرِ!: دانش گنج است و فقط پس از تلاش زیاد حاصل می شود!

۳) من قَدَّمَ الخَيْرَ لِنَفْسِهِ وَجَدَ نَتْيَجَتَهُ عَنَّ اللَّهِ!: هر کس برای خودش نیکی پیش بفرستد نتیجه آن را نزد خدا می یابد!

۴) لَيُبَيَّنَ أَهْدَافَهُ لِلنَّاسِ نَطْقَ عَالَمٌ رَأَيْهُ عَنْهُمْ!: برای اینکه هدف هایش برای مردم آشکار شود یک دانشمند دیدگاهش را برای آنان بر زبان آورد!

۱۲۵- عین الخطأ عن مفهوم العبارات:

۱) هاين تتصروا الله يتصركم: با خدا باش پادشاهي کن!

۲) البعيد عن العين بعيد عن القلب: از دل بروند هر آنکه از دیده رود!

۳) من يحاول كثيراً يصل إلى أهدافه: هر که طاووس خواهد جور هندوستان کشد!

۴) من زرع العدوان حصد الحسران: هرچه کنی به خود کنی، گر همه نیک و بد کنی!

۱۲۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفی: «تبادل المفردات بين اللغات في العالم أمرٌ طبيعيٌ!»

۱) تبادل: فعل ماضٍ - للمفرد المذكور الغائب / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۲) المفردات: اسم مفعول - جمع سالم للمؤنث - معرفة / فاعل و مردود بالضمة

۳) طبيعي: اسم - مفرد و مذكر - نكرة - مبني / صفة أو نعت، و موصوفها: أمر

۴) اللغات: اسم - جمع سالم للمؤنث (مفرده: لُغَة) - معرّب / مضارب اليه و مجرور بالكسرة

۱۲۷- عین الصحيح في ضبط حركات الحروف:

۱) لستماع النبي إلى الأشعار و طلب من الشاعرة أن تنشد أكثر!

۲) إن يستفاد الإنسان من المواد المسكريّة يُصب بالأمراض الكثيرة!

۳) لا يتعاون المسلمين في المعاصي و لا يعتمدون على الأعداء في المشاكل!

۴) سجلت مُنظمة اليونسكو مسجد الإمام و قبة قابوس في قائمة التراث العالمي!

۱۲۸- عین الصحيح في التعريف:

۱) المفردات: ألفاظ ينطقها الناس كل يوم!

۲) يدري: يأخذ العلم النافع من الأستاذ الحاذق!

۳) المظلة: المرأة التي تظلم سائر الناس و تضرّهم!

۴) المعرّبة: لغة من اللغات العالمية التي يتكلّم العرب بها!

۱۲۹- عین ما فيه معرف بألم:

۲) للدّهر يومان، يوم لك و يوم عليك!

۱) أحبّ ألواناً تهديّ أعصابنا!

۴) إن الله صمد لم يلد و لم يولد!

۳) أسلنتم قد تعوّدت على أن تكذب!

۱۳۰- عین أسلوب الشرط خطأ:

۲) إن حصلت على النجاح زاد سرور والديك!

۱) ما تزرعوا هنا أولادكم يحصدون!

۴) التّمساح إن أكل فريسةً أكبر أفرزت عيونه دموعاً!

۳) إن تتصروا الله يثبت أقدامكم!

تاریخ (۲):
درس هفتم: ایران در دوره حکومت رضا شاه
درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن (تا ابتدای جنگ جهانی دوم) صفحه‌های ۹۲ تا ۱۰۴
جغرافیا (۳):
درس چهارم: مدیریت حمل و نقل فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲) صفحه‌های ۵۹ تا ۸۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۱۵ دقیقه

تاریخ و جغرافیا (۳)

۱۳۱- چرا دولت انگلستان برای پیگیری منافع خود ترجیح می‌داد از نظامیان دست‌نشانیده در ایران استفاده کند؟ زیرا

(۱) انگلیسی‌ها از انتشار اندیشه‌های انقلابی کمونیست‌های روسیه در ایران بیم داشتند.

(۲) انگلیسی‌ها دریافته بودند که نمی‌توانند ایران را مانند هندوستان به خاک خود ضمیمه کنند.

(۳) ایران در مسیر ارتباطی هندوستان و اروپا قرار داشت و انگلستان می‌توانست با هزینه کمتری بین این دو

منطقه کالا جابه‌جا کند.

(۴) هزینه‌هایی که برای حضور نیروهایش در ایران و نقاط دیگر جهان متتحمل می‌شد بسیار بالا بود.

۱۳۲- دلیل سیاست گرایش به آلمان از سوی رضا شاه چه بود؟

(۱) کمک به ثبات، صلح و آرامش بین‌المللی

(۲) تصمیم انگلستان مبنی بر فراهم‌آوری فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان در کشورهای تحت سلطه‌اش

(۳) ترمیم خرابی‌ها و ویرانی‌های اقتصادی ناشی از جنگ جهانی اول در کشور ایران

(۴) جلوگیری از تهاجم نظامی برخی دولتها به ایران

۱۳۳- با اخراج کدام کشور از جامعه ملل، بی‌اعتباری این نهاد بین‌المللی بیشتر شد؟

(۱) آلمان

(۲) ایتالیا

(۳) راپن

(۴) شوروی

۱۳۴- اساس برنامه صنعتی استالین بر چه چیزی استوار بود؟

(۱) کشتی‌سازی و تجهیز وسایل دریانوردی

(۳) ساخت شبکه وسیعی از جاده‌ها و راه‌آهن

(۲) تولید کالاهای سرمایه‌ای و وسائل جنگی

(۴) ایجاد کارخانه‌های تولید مواد اولیه و خام

۱۳۵- پس از کدام واقعه تاریخی حکومت جمهوری در کشور آلمان روی کار آمد؟

(۱)

انحلال حزب‌های سیاسی به جز حزب نازی و قبضه کامل قدرت توسط هیتلر

(۲) موفقیت نازی‌ها در انتخابات مجلس و رسیدن هیتلر به مقام صدراعظمی

(۳) شکست آلمان در جنگ جهانی اول و پناهنده شدن امپراتور وقت آلمان به هلند

(۴) انعقاد پیمان عدم تجاوز میان شوروی و آلمان در سال ۱۹۳۹

تلاش برای سیر موفقیت

۱۳۶- اگر مسیر مستقیم بین دو شهر فرضی، ۴ کیلومتر و مسیری که بهدلیل وجود پیچ و خم و انحراف باید احداث شود، ۶ کیلومتر باشد، شاخص انحراف این مسیر چقدر است؟

- (۱) ۱۲۰   (۲) ۱۴۰   (۳) ۱۵۰   (۴) ۱۶۰

۱۳۷- در کدام گزینه به پایداری حمل و نقل شهری توجه شده است؟

- برطرف کردن هرچه سریع‌تر مشکل کمبود پارکینگ و اتلاف وقت برای پارک خودروها
- فراهم‌آوردن وسایل حمل و نقل مناسب برای گردشگری در فصول خاص
- طراحی خطوط ویژه و رمپ‌های ورود معلولان به اتوبوس‌ها
- کاهش مسافت بین محل کار و محل سکونت شهروندان

۱۳۸- با توجه به مدیریت حمل و نقل در ایران:

الف) توجیه اصلی سرمایه‌گذاری در زمینه توسعه حمل و نقل آبی و ریلی برای کشور چیست؟

ب) کدام ارگان مدیریت حمل و نقل شهری را برعهده دارد؟

- افزایش روزافرون جمعیت و گسترش شهرها و حومه‌ها و توسعه گردشگری - شهرداری‌ها
- موقعیت جغرافیایی و تراپری ویژه در منطقه جنوب غربی آسیا و قفقاز - شهرداری‌ها
- افزایش روزافرون جمعیت و گسترش شهرها و حومه‌ها و توسعه گردشگری - وزارت راه و شهرسازی
- موقعیت جغرافیایی و تراپری ویژه در منطقه جنوب غربی آسیا و قفقاز - وزارت راه و شهرسازی

۱۳۹- شهر A روی نصف‌النهار ۳۰ درجه شرقی و شهر B روی نصف‌النهار ۸۰ درجه شرقی واقع شده است. اگر در شهر A ساعت ۱۱ صبح باشد در شهر B ساعت چند است؟

- (۱) ۱۲ و ۳۰ دقیقه بعداز ظهر
 (۲) ۱۳ و ۱۰ دقیقه بعداز ظهر
 (۳) ۱۴ و ۲۰ دقیقه بعداز ظهر
 (۴) ۱۲ ظهر

۱۴۰- مهم‌ترین کاربرد انواع GPS کدام است و بیشترین کاربرد کنونی آن برای مردم جهان چیست؟

- تعیین اختلاف ساعت میان نقاط مختلف - مسیریابی
- تعیین موقعیت جغرافیایی مکان‌ها و زمان مدنظر - مسیریابی
- تعیین اختلاف ساعت میان نقاط مختلف - مکان‌یابی فعالیت‌ها
- تعیین موقعیت جغرافیایی مکان‌ها و زمان مدنظر - مکان‌یابی فعالیت‌ها

تلash سپرمهوفت

تاریخ (۱):
فصل دوم: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری (درس های ۴ تا ۶۰ صفحه های ۲۹ تا ۳۲)
جغرافیا (۱):
فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران (درس های ۳ تا ۱۳ صفحه های ۱۳ تا ۳۲)

در این بخش، از میان سوالات تاریخ و جغرافیا (۱) و تاریخ و جغرافیا (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۴۱ تا ۱۵۰ «یا» به سوالات ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۴۱- قانون حمورابی، به عنوان نخستین سند قانون‌گذاری جهان، متعلق به کدامیک از اقوام باستانی زیر است؟

- (۱) اکدی
(۲) آشوری
(۳) سومری
(۴) اموری

۱۴۲- مصر باستان اغلب از چه طریقی در معرض هجوم بیرونی قرار داشت؟

- (۱) دریای مدیترانه در شمال
(۲) صحراهای گرم در غرب
(۳) دره پهناور رود نیل در جنوب

۱۴۳- چرا درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تمدن سند چیزی نمی‌دانیم؟

- (۱) از بین رفتن تدریجی آثار این تمدن
(۲) عدم وجود نوشههای گلی منتب به آن
(۳) پهناوری و گستردگی جغرافیایی این تمدن
(۴) ناتوانی در رمزگشایی و خوانش لوحها و نوشههای

۱۴۴- دوران ضعف و انحطاط کدام تمدن باستانی را مورخان عصر تاریکی نامیده‌اند؟

- (۱) روم
(۲) چین
(۳) مینوس
(۴) میسن

۱۴۵- در نتیجه کدام اقدام، جمهوری رم به قدرتی بزرگ در مدیترانه و شمال آفریقا تبدیل شد؟

- (۱) شکست حکومت کارتاز و پادشاهان مقدونی
(۲) براندازی بقایای حکومت سلوکی در شرق مدیترانه
(۳) سرکوب شورش سرداران جاهطلب و بردگان
(۴) تسلط بر سرتاسر شبهجزیره ایتالیا

۱۴۶- در کدام گزینه به موقعیت نسبی بهدرستی اشاره نشده است؟

- (۱) قرارگیری دشت‌های بزرگ و منطقه کوهستانی البرز در ایران
(۲) قرارگیری بحرین در حاشیه خلیج فارس
(۳) قرارگیری کشور آذربایجان در حاشیه غربی دریای خزر
(۴) قرارگیری نیویورک در ساحل اقیانوس اطلس

تلاش در معرفت

۱۴۷- علت ممتاز بودن موقعیت نسبی کشور ایران کدام است؟

(۱) قرارگرفتن در مجاورت دریای خزر، خلیج فارس، دریای عمان و تنگه هرمز

(۲) گستردگی در عرض جغرافیایی منطقه معتدله نیمکره شمالی و تنوع آبوهای بالا

(۳) برخورداری از موقعیت ریاضی خاصی که تنوع محیطزیست و تولید کشاورزی را به دنبال داشته است.

(۴) دارابودن موقعیت ریاضی منحصر به فرد کشور در عرض ۲۵ تا ۴۰ درجه شمالی و طول ۴۴ تا ۶۳ درجه شرقی

۱۴۸- کدام گزینه با عبارات زیر از نظر شمول، ارتباط پیدا می‌کند؟

«واحی داخلی کشور - ارتفاع اغلب بالای هزار متر از سطح دریاهای آزاد - جهت شمالی‌جنوبی»

(۱) جلگه‌ها - سرزمین‌های کوهستانی - منطقه کوهستانی تالش

(۲) دشت‌ها - جلگه‌های مرتفع - منطقه کوهستانی آذربایجان

۱۴۹- کدام مورد، از مشخصات منطقه کوهستانی البرز است؟

(۱) امتداد چین خوردگی این منطقه، آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

(۲) از تنگه منجیل شروع می‌شود و در امتداد طول جغرافیایی تا کوه‌های شاهکوه، ادامه داردند.

(۳) قله دماوند در این منطقه، از طریق فعالیت‌های آتش‌فشانی در دوران دوم شکل گرفته است.

(۴) در جهت شمالی - جنوبی قرار دارد و امتداد شکل‌گیری آن، با کوه‌های تالش متفاوت است.

۱۵۰- هر کدام از دشت‌های زیر به ترتیب به کدام دلایل ایجاد شده‌اند؟

«ماهی دشت کرمانشاه - نهادوند - دشت کاکان فارس»

(۱) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - انحلال مواد آهکی - در هنگام چین خوردگی

(۲) انحلال مواد آهکی - در هنگام چین خوردگی - انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست

(۳) انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - در هنگام چین خوردگی - انحلال مواد آهکی

(۴) انحلال مواد آهکی - انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - در هنگام چین خوردگی

تلاش برای معرفت

فصل دوم: ظهور اسلام، حرکتی

تازه در تاریخ پسر

(درس‌های ۴ تا ۷)

صفحه‌های ۳۰ تا ۶۵

: جغرافیا (۲)

فصل دوم: نواحی طبیعی

(درس‌های ۳ و ۴)

صفحه‌های ۱۹ تا ۵۲

اگر به سوال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۵۱- کدام مورد، درباره عبدالله بن أبي رئیس منافقان مدینه در عصر پیامبر (ص) درست است؟

۱) در برخی غزوه‌ها مانند بدر و خندق شرکت نکرد و به تحریک مهاجرین علیه انصار پرداخت.

۲) در جنگ مسلمانان با یهودیان بنی قریظه و تصمیم پیامبر (ص) به محاصره آن‌ها، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد.

۳) تلاش می‌کرد میان مسلمانان و یهودیان اختلاف ایجاد کند و مهاجرین مکّی را علیه انصار و یهودیان مدینه تحریک کند.

۴) با آغاز تضعیف قدرت و موقعیت قریش در حجاز اسلام آورد، در غزوه احد شرکت نکرد و تا زمان وقوع غزوه تبوک زنده بود.

۱۵۲- کدام اقدام پیامبر (ص) را در موقعیتی قرار داد که برای ریشه‌کن کردن شرک و بتپرستی اقدام کند؟

۱) گرایش امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ به اسلام

۲) استقبال گسترده قبیله‌های مهم شبہ‌جزیره از حکومت اسلامی

۳) تداوم توطئه‌ها و دیسیسه‌گری‌های مشرکان علیه مسلمانان

۴) گسترش و پیشرفت نظام سیاسی، اجتماعی و اقتصادی اسلام

۱۵۳- چرا حضرت علی (ع) مرکز خلافتشان را از مدینه به کوفه منتقل کردند؟

۱) نزدیکی کوفه به بصره و مصر

۲) همراهی با برخی از صحابه پیامبر (ص)

۳) دفع سرکشی‌ها و آشوبگری‌ها

۱۵۴- کدام شخصیت، فرماندهی سپاه اعراب مسلمان را در حمله به مصر برעהده داشت؟

۱) اسامه بن زید

۲) ولید بن عتبه

۳) عمر عواصم

۴) عمّار یاسر

۱۵۵- کدام گزینه به مهم‌ترین تحولی که با روی کار آمدن خلفای اموی پدید آمد، اشاره دارد؟

۱) قومیت‌گرایی و تشدید تعصبات قبیله‌ای

۲) موروشی شدن خلافت میان اعضای خاندان حاکم

۳) ترویج تفکر جبرگرایی برخلاف آموزه‌های اسلام

۴) فاصله گرفتن حکومت از اصول مورد تأکید قرآن و پیامبر (ص)

تلاش بر معرفت

۱۵۶- در وقوع بارندگی حضور کدام عوامل ضروری است؟

- (۱) ناهمواری‌ها، رطوبت و ناپایداری هوا
 (۲) ناهمواری‌ها، کمریندهای پرفشار و جریان‌های آب سرد
 (۳) برخورد توده‌های هوا، رطوبت و ناپایداری هوا
 (۴) برخورد توده‌های هوا، ناهمواری‌ها و جریان‌های آب سرد

۱۵۷- با توجه به انواع نواحی آب و هوایی، هوازدگی فیزیکی در آب و هوای ... بهدلیل ... فعالیت زیادی دارد.

- (۱) کوهستانی - میانگین دمای بالا
 (۲) معتدل خزری - رطوبت نسبی بالا
 (۳) گرم و شرجی - میانگین دمای پایین
 (۴) گرم و خشک - کمبود بارش و اختلافات دمایی

۱۵۸- بیابان‌های زیر در اثر کدام‌پک از علل دوگانه ایجاد بیابان‌ها تشکیل شده‌اند؟

«آتاكاما - تکله‌ماکان - نامیب»

(۱) دوری از منابع رطوبت - استقرار مرکز پرفشار - استقرار مرکز پرفشار

(۲) استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبت - استقرار مرکز پرفشار

(۳) استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبت - دوری از منابع رطوبت

(۴) دوری از منابع رطوبت - استقرار مرکز پرفشار - دوری از منابع رطوبت

۱۵۹- در کدام گزینه همه اشکال فرسایشی ناشی از حفر مواد هستند؟

(۱) آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی در دریاها و ستون‌های سنگی نواحی بیابانی

(۲) دماغه‌های ماسه‌ای و ستون‌های سنگی دریایی و تپه‌های ماسه‌ای در نواحی بیابانی

(۳) حفره، شکاف و زبانه در دریاها و ستون‌های سنگی و تپه‌های ماسه‌ای در نواحی بیابانی

(۴) غارها و طاق‌های دریایی، گرزدیو و ستون‌های سنگی نواحی بیابانی

۱۶۰- کدام گزینه به ترتیب توضیحی مناسب برای موارد زیر ارائه داده است؟

الف) دره‌های U شکل

ب) مورن

(۱) معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال به وجود آمده‌اند - سنگ‌ها و رسوباتی هستند که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند.

(۲) معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی شکل می‌گیرند - سنگ‌ها و رسوباتی هستند که رودها با خود حمل می‌کنند.

(۳) معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی شکل می‌گیرند - سنگ‌ها و رسوباتی هستند که یخچال‌ها با خود حمل می‌کنند.

(۴) معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال به وجود آمده‌اند - سنگ‌ها و رسوباتی هستند که رودها با خود حمل می‌کنند.

درس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)
درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)
صفحه های ۵۲ تا ۶۸

پاسخ گویی به سوال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۶۱- کدام گزینه از جمله کارکردهای عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال نیست؟

۱) دستیابی به دانش های مختلف در حیطه علوم تجربی

۲) رسیدن به حقایق عقلانی مillus

۳) عمل به نیکی ها و دوری از بدی ها

۱۶۲- ابزار و طریق اصلی رسیدن انسان به مرتبه عالم عقل در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

۱) داشتن استعداد ذاتی در رسیدن به چنین مرتبه ای از وجود

۲) سیر و سلوک نفسانی و تهذیب نفس

۳) تجرد کامل از ماده و جسم

۱۶۳- ارسطو عقل انسان را براساس ... آن تقسیم می کند و این امر تقسیم می شود به ...

۱) موضوع - تفکراتی که در حیطه استدلال های تجربی قرار می گیرند و آن هایی که استدلال عقلی مillus هستند.

۲) روش - شناخت چیزهایی که انسان در آفرینش آن ها نقشی ندارد و چیزهایی که در آفرینش آن ها مؤثر است.

۳) موضوع - شناخت چیزهایی که انسان در آفرینش آن ها نقشی ندارد و چیزهایی که در آفرینش آن ها مؤثر است.

۴) روش - تفکراتی که در حیطه استدلال های تجربی قرار می گیرند و آن هایی که استدلال عقلی مillus هستند.

۱۶۴- تحولات عقل از رنسانس تا کنون به طور عمده مربوط به کدام یک از موارد زیر می باشد؟

۱) اعتبار یا عدم اعتبار عقل

۲) معنا و مفهوم عقل

۳) قلمرو شناخت عقل

۴) نقش عقل در حوزه دین و علم

۱۶۵- به ترتیب تفاوت و شباهت نظر ارسطو و دکارت درباره عقل و حدود توانایی آن در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

۱) پذیرش عقل به عنوان دستگاه تفکر - پذیرش استدلال عقلانی مستقل از تجربه

۲) رد و انکار عقل در معنای اول آن - توجه ویژه به معنای دوم عقل

۳) توجه به هر دو معنای عقل - قائلیت به عقل به عنوان قوه استدلال در آدمی

۴) پذیرش عقل به عنوان موجودی برتر - رد و انکار معنای اول عقل

تلات دویست و موفقت

۱۶۶- کدام گزینه درباره عقل و کارکرد آن نزد حکمای ایران باستان صحیح می‌باشد؟

(۱) ایران تنها کانون عقل‌گرایی و دعوت به خرد در عهد باستان است.

(۲) مزدا نام دیگر عقلی است که اولین مخلوق روحانی خدا بهشمار می‌رود.

(۳) پدیدار شدن عقاید غیرعقلانی نشان از روند نزولی عقل در ایران قدیم می‌باشد.

(۴) وجود افسانه‌های اساطیری مختلف به عدم پذیرش عقل در معنای دوم منجر گردید.

۱۶۷- کدام عبارت درباره فیضی که از جانب عقل فعال به عقل انسان می‌رسد دقیق‌تر است؟

(۱) تدبیر آسمان‌ها و فلک و جهان آفرینش است، که از جانب خدا صادر می‌شود.

(۲) نوری است که چشم انسان را در دیدن و مشاهده حقایق عالم توانا می‌سازد.

(۳) یاری‌رسانی در شناخت مفاهیم کلی و صورت‌های اشیاء و موجودات در عالم است.

(۴) حقیقتی کاملاً غیرمادی است، که به طور نامحسوس در نفس انسان تحقق می‌یابد.

۱۶۸- هر یک موارد زیر به ترتیب در کدام‌یک از مراحل رشد عقل تحقق می‌یابند؟

«درک معقولات بدیهی - درک معقولات نظری - شکوفایی عقل»

(۱) عقل بالفعل - عقل بالملکه - عقل بالفعل

(۲) عقل بالفعل - عقل بالملکه - عقل بالمستفاد

(۳) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالملکه

(۴) عقل بالمستفاد - عقل بالفعل - عقل بالفعل

۱۶۹- اگر بین یکی از داده‌های عقلانی ما و یافته‌های وحیانی تضاد آشکاری مشهود باشد، کدام گزینه درست است؟

(۱) باید داده‌های عقلانی خود را بازبینی کنیم تا بتوانیم خطای آن را یافته و اصلاح کنیم.

(۲) ضرورتاً سخن وحی صحیح است و لذا باید عقل را به طور کلی کنار بگذاریم.

(۳) باید سخن وحی را به نوعی تفسیر و تأویل کنیم که با داده‌های عقلی ما تعارض نداشته باشد.

(۴) از آنجایی که ممکن است این تضاد واقعی باشد، باید سخن وحی را در اولویت قرار دهیم.

۱۷۰- با توجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

«غیر این عقل تو، حق را عقل‌هاست

که بدان تدبیر اسباب سماست»

(۱) در مصراج اول بیت، «عقل تو» به قوه استدلال و «عقل‌های حق» به موجودات برتر و مجرد اشاره دارند.

(۲) عالم عقول در واقع جزئی از عالم ماوراء الطبيعه بوده و تمامی این عالم را در بر نمی‌گیرد.

(۳) عقل اول واسطهٔ فیض الهی بوده و سایر عقول صرفاً نقش دریافت‌کننده را دارند.

(۴) بین عقول رابطهٔ طولی برقرار است و عقل اول اولین مخلوق روحانی خداوند است.

درس سوم: فلسفه و زندگی
درس چهارم: آغاز تاریخی فلسفه
صفحه‌های ۲۵ تا ۲۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۷۱- کدام گزینه در مورد باورهای ما درست است؟

(۱) باورهای هر فردی از استدلال‌های او نشأت می‌گیرد که منحصر به فرد هستند.

(۲) داشتن باورهایی در مورد موضوعات بنیادین مختص فیلسوفان است.

(۳) باورمندی به امور گوناگون با دانستن دلیل آن باورها ملزم حتمی دارد.

(۴) دست‌یابی به ریشه‌های فکری دیگران در بستر گفت‌وگو و زندگی روزمره میسر است.

۱۷۲- در کدام گزینه می‌توان گفت فرد به استقلال در اندیشه رسیده است؟

(۱) فردی مقلد که عقاید او همگی درست و صحیح هستند.

(۲) فردی که گاه با روشی جدی و منطقی به مسائل بنیادی می‌پردازد.

۱۷۳- آنگاه که فیلسوف افکار و عقاید را که بر مبنای مغالطه و عادت بوده‌اند نقد و ارزیابی می‌کند و با برهان و استدلال فهم درستی از حقایق ارائه می‌دهد، به ترتیب به کدامیک از فواید تفکر فلسفی نائل شده است؟

(۱) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

(۲) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی

۱۷۴- کدام گزینه مربوط به «استقلال در اندیشه»، از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی، به شمار نمی‌رود؟

(۱) فیلسوف واقعی هیچ سخن و باوری را بدون دلیل نمی‌پذیرد.

(۲) فیلسوف با روش درست وارد مسائل بنیادین زندگی می‌شود و پاسخ می‌دهد.

(۳) فیلسوف درباره انواع استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی شان پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد.

(۴) فیلسوف می‌کوشد فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی ارائه دهد.

۱۷۵- عبارات مشخص شده در متن زیر، به ترتیب مرتبط با کدامیک از فواید تفکر فلسفی می‌باشد؟

«گاهی در جوامع، عقایدی بر اثر مرور زمان و انتقال از نسلی به نسل دیگر رواج می‌باید و افراد این عقاید را بدون اینکه پشتونه محکمی داشته باشند

می‌پذیرند. در این میان اندیشمندان می‌کوشند تا با بررسی این عقاید و ریشه‌ها و پشتونه عقلی آن‌ها، به باوری صحیح برسند.»

(۱) عادات‌های غیرمنطقی - دوری از مغالطات

(۲) دچار شدن به مغالطات - استقلال در اندیشه

۱۷۶- کدام گزینه را با توجه به تمثیل غار افلاطون نمی‌توان بیان کرد؟

- (۱) به محض مشاهده نور و رو به رو شدن با واقعیت نادرستی توهمات و دروغها آشکار می‌شود.
- (۲) وجود یک آموزگار و راهنمای لازمه و شرط رسیدن به شناخت و دریافت معرفت حقیقی است.
- (۳) کسب شناخت و معرفت درست یک امر تدریجی است و به صورت دفعی و ناگهانی حاصل نمی‌شود.
- (۴) حقیقت غایی با صرف سخن و حرف به دیگران منتقل نمی‌شود و آن‌ها خود باید کشف آن را تجربه کنند.

۱۷۷- کدام گزینه درباره آغاز تاریخی فلسفه صحیح می‌باشد؟

- (۱) اطلاعات امروزی ما به هیچ وجه قادر به ارائه گزارش معتبری از جریان فلسفه نیست.
- (۲) شناسایی ریشه اندیشه‌های رایج کنونی به واسطه آشنایی با آغاز اندیشه‌های فیلسوفانه میسر است.
- (۳) اندیشیدن درباره مسائل هستی علی‌برای پیدایش و تحقق تمدن‌های مختلف بوده است.
- (۴) زمان و مکان پیدایش فلسفه مشخص نیست؛ اما حدود شش قرن پس از میلاد مباحث فلسفی در یونان پایه‌گذاری شد.

۱۷۸- کدام گزینه درباره اولین فیلسوفان یونان صحیح است؟

- (۱) از آن جایی که اثری از تالس باقی نمانده است، نمی‌توان از افکار او آگاه شد.
- (۲) فیثاغورس و پیروان او بنیان‌گذاران علم حساب و نجوم در تاریخ بهشمار می‌روند.
- (۳) فیثاغورس نخستین اندیشمندی بود که واژه فلسفه را به کار برد و آن را بر سر زبان‌ها انداخت.
- (۴) تالس به خاطر مشاهده حالت‌های گوناگون آب، آن را عنصر اصلی و سایر چیزها را حالات آن می‌دانست.

۱۷۹- کدام گزینه با توجه به جمله زیر از هراکلیتوس صحیح می‌باشد؟

«مردمان نمی‌دانند که چگونه از هم جداسدگی عین بهم پیوستگی است، نام عدالت را هم نمی‌دانستند اگر بی‌عدالتی نبود.»

- (۱) با توجه به این نظر از لحاظ منطقی امکان احتماع ضدین ممکن است.
- (۲) همه‌چیز در سیلان و حرکت است و پیوسته تغییر و تحول دائمی بر قوانین طبیعت حاکم است.
- (۳) گریزی از ستیز و تضاد نیست و وجود اضداد جهان را می‌سازد.
- (۴) جهان از تغییر ساخته شده است و هر چیزی سازنده امر متضاد و متناقض خودش است.

۱۸۰- کدام موارد به ترتیب علت و معلول آشتفتگی ذهنی مردم آتن باستان می‌باشند؟

- (۱) ارائه نظرات متعدد و متضاد توسط جهان‌شناسان - رواج خطابه و سخنوری به جای علوم مختلف
- (۲) ظهور اندیشمندانی که خود را سوفیست می‌نامیدند - کمزنگ شدن ارزش یافتن حقیقت نزد برخی اندیشمندان
- (۳) ارائه نظرات متعدد و متضاد توسط جهان‌شناسان - مردم اصل حقیقت و رسیدن به آن را انکار کردند
- (۴) ظهور اندیشمندانی که خود را سوفیست می‌نامیدند - رواج خطابه و سخنوری به جای علوم مختلف

درس سوم: مفهوم و مصداق
درس چهارم: اقسام و شرایط تعریف
صفحه‌های ۲۰ تا ۲۸

در این بخش، از میان سوالات منطق و فلسفه یازدهم تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰ «یا» به سوالات ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۸۱- کدام مفهوم قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد؟

(۱) رستم شاهنامه

(۲) سیندرا لای

(۳) فقط این کتاب‌ها

۱۸۲- کدامیک از توصیف‌های زیر درباره مفاهیم کلی و جزئی درست نیست؟

(۱) مفهوم کلی می‌تواند در واقعیت یک مصدق داشته باشد مثل واجب‌الوجود بالذات.

(۲) امکان ندارد که بتوان از مفهوم جزئی تعریف مفهومی ارائه کرد.

(۳) مفهوم کلی مفهومی است که مصادیق خارجی آن از مصادیق ذهنی‌اش بیشتر باشد.

(۴) مفهوم جزئی امکان دارد که در حال حاضر مصدق واقعی نداشته باشد مثل رستم شاهنامه.

۱۸۳- اگر قضیه «بعضی الف غیر ب است» صادق باشد، کدام نسبت میان موضوع و محمول قابل تصور نیست؟

(۱) تساوی

(۲) تباین

(۳) عموم و خصوص مطلق

(۴) عموم و خصوص من و وجه

۱۸۴- کدامیک از نسبت‌های زیر به ترتیب عموم و خصوص مطلق و تباین هست؟

(۱) غیرمسلمان - زردشتی / ماده - هوا

(۲) شهر - مشهد / موازی - متقاطع

(۳) جماد - رشدکننده / ماشین - چرخ

(۴) مریع - لوزی / نور - لامپ

(۱) کشور

(۲) شهر

(۳) آسیا

(۴) پایتحت

۱۸۵- مفهوم «قاره» با کدام مفهوم متباین نیست؟

۱۸۶- برای تعریف مفهوم «خلیج فارس» استفاده از کدام نوع تعریف مناسب است؟

- (۱) تعریف لغوی
- (۲) تعریف از طریق ذکر مصادیق
- (۳) تعریف مفهومی
- (۴) تعریف ترکیبی

۱۸۷- نوع کدامیک از تعریف‌های زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) خفاش = پستانداری که پرواز کننده است و در شب شکار می‌کند.
- (۲) نبی = کسی که از عالم غیب خبر می‌دهد و معجزه ارائه می‌کند، مانند حضرت عیسی انسان را هدایت می‌کند.
- (۳) جاندار = جسمی که دارای سلول و رشد کننده باشد.
- (۴) طاس = ظرفی قدیمی که شکل ظاهری آن بخشی از نیم کره کامل را تشکیل می‌دهد.

۱۸۸- اگر تعریف ارائه شده برای یک مفهوم مجهول، نه جامع باشد و نه مانع، نسبت میان مصادیق تعریف و مفهوم مجهول کدامیک از نسبت‌های چهارگانه

خواهد بود؟

- (۱) عموم و خصوص مطلق و یا تباین
- (۲) عموم و خصوص من وجه و یا تباین
- (۳) فقط عموم و خصوص من وجه
- (۴) فقط تباین

۱۸۹- کدامیک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) اگر در تعریف از مفاهیم مجهول استفاده شود تعریف فاقد شرط واضح بودن خواهد بود.
- (۲) وظیفه منطق معرفی و شناساندن مفاهیم مختلف نیست.
- (۳) تعریف مفهومی همه مفاهیم امکان پذیر نیست.
- (۴) همه مفاهیم به تعریف نیاز دارند.

۱۹۰- با توجه به شرایط تعریف صحیح، کدام گزینه درست است؟

- (۱) تعریفی که هم جامع و هم مانع باشد، یک تعریف صحیح محسوب می‌شود.
- (۲) اگر «ها» را به صورت «اسطقس شفاف» تعریف کنیم، ممکن است تعریف قابل قبولی محسوب شود.
- (۳) در صورت فرض مفهومی با نهایت بداحت، تعریف مفهومی صحیح آن غیرممکن خواهد بود.
- (۴) برای جامع بودن یک تعریف این که نسبت **مُعَرَّف** و مفهوم عام، عموم و خصوص مطلق باشد کافی است.

درس سوم: فلسفه و زندگی
درس چهارم: آغاز تاریخی فلسفه
صفحه‌های ۱۹ تا ۲۵

فلسفه پازدهم

اگر به سوال‌های ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.

۱۹۱- کدام‌یک از موارد زیر درباره باورهای مربوط به زندگی نادرست است؟

- (۱) همه درباره آن‌ها می‌اندیشند ولی لزوماً به چرا بی آن‌ها پی نمی‌برند.
- (۲) بدون فهم تخصصی دانش فلسفه ممکن نیست.
- (۳) از عهده هر کسی برمی‌آید و صرفاً برای فلاسفه نیست.
- (۴) در خلال رفتارها یا سخنان روزانه هر انسانی خود را نمایان می‌سازند.

۱۹۲- کدام گزینه درباره تأثیر فلسفه بر افکار و زندگی درست نیست؟

- (۱) افراد اندیشمند اگر عقیده‌ای در پیش نظرشان غیرمنطقی باشد نمی‌پذیرند و آن را نقد می‌کنند.
- (۲) کسی که تفکر فیلسوفانه دارد سعی می‌کند از منطق در بررسی باورهای خود استفاده کند و کمتر دچار خطای شود.
- (۳) متفسر فلسفی سعی می‌کند اگر به باطل بودن عقیده‌ای پی برد، افراد جامعه را به باطل بودن آن آگاه کند.
- (۴) فیلسوف سعی می‌کند اندیشه‌ای مستقل داشته باشد و به تفکرات و باورهای دیگران توجه نکند و به آن‌ها نیندیشند.

۱۹۳- کدام مورد باعث آزادسازی جامعه از عقاید باطل می‌شود و کدام مورد می‌تواند باعث تشخیص تفکرات و اندیشه‌های صحیح از باطل شود؟

- (۱) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه
- (۲) استقلال در اندیشه - استقلال در اندیشه
- (۳) رهایی از عادات غیرمنطقی - دوری از مغالطه
- (۴) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

۱۹۴- عبارات «نداشتن پشتونه عقلی برای اندیشه‌ها» و «شکل‌گیری باور براساس خیال» به ترتیب می‌توانند فقدان کدام اثر «زندگی براساس فهم فلسفی» باشد؟

- (۱) استقلال در تفکر - رها شدن از عادات غیرمنطقی
- (۲) رها شدن از عادات غیرمنطقی - استقلال در تفکر
- (۳) رها شدن از عادات غیرمنطقی - دوری از مغالطه‌ها
- (۴) استقلال در تفکر - دوری از مغالطه‌ها

۱۹۵- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی است؟

- ناظر بر رسیدن به حقایق درست و انتقال آن‌ها به دیگران است.
- ناظر بر روش متفاوت فلاسفه در پرداختن به مسائل بنیادین زندگی است.

- ناظر بر نقد و ارزیابی عقاید رایج و حاکم در میان مردم یک جامعه می‌باشد.

- (۱) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۲) رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها
- (۳) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۴) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

تلاش برای معرفت

۱۹۶- بنا بر مثال غار افلاطون، نتیجه برخورد ناگهانی فرد رهاشده با نور مستقیم چه خواهد بود؟

۱) عقیده‌اش به آنچه تاکنون می‌دیده و به سایه‌ها محکم و استوارتر می‌شود.

۲) چیزهایی را که تاکنون فقط سایه آن‌ها را می‌دیده می‌بیند و حقیقت‌شان را می‌فهمند.

۳) در ابتدا نمی‌تواند چیزی ببیند اما سپس در زمان کوتاهی عادت می‌کند.

۴) حقیقت اشیاء را می‌یابد اما چون تاکنون فقط سایه‌ها را دیده است، حقایق را نمی‌پذیرد.

۱۹۷- کدام گزینه نادرست است؟

۱) براساس مکتوبات بر جای مانده، ایونیا مبدأ فلسفه یونانی است.

۲) فلسفه در آغاز و پیدایش لامکان و لازمان است.

۳) ما هیچ آگاهی دقیقی از اولین فکر فلسفی بشر نداریم.

۴) زادگاه فلسفه یونانی بخشی از سرزمین یونان بوده است.

۱۹۸- چه کسی ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان درهم آمیخت و مبنای ثابت واحد جهان را چه می‌دانست؟

۱) فیثاغورس - هستی

۲) پارمنیوس - اعداد و اصول اعداد

۳) فیثاغورس - اعداد و اصول اعداد

۱۹۹- اگر جملات زیر از هر اکلیتوس باشد کدام گزینه درباره آن صحیح است؟

«گونه‌های مختلف به چیزهای متفاوت تمایل دارند؛ آب دریا برای ماهیان سلامت‌بخش و برای آدمیان زبان‌بار است. خران زباله را به طلا ترجیح می‌دهند!»

۱) انسان معیار همه چیز است و اوست که خوب و بد و درستی و نادرستی را تعیین می‌کند.

۲) هیچ‌گاه این کامیاب نمی‌شود که عدم وجود داشته باشد؛ ذهن خود را از چنین اندیشه‌هایی مهار کن.

۳) سربالایی و سرباییتی در یک کوه در واقع بخش‌هایی از یک مسیر واحد هستند.

۴) شما نمی‌توانید دو بار در همان رودخانه گام گذارید زیرا همواره آب‌های تازه در آن جریان دارد.

۲۰۰- عامل اصلی پیدایش سوفیست‌ها در جامعه یونان باستان چه بود؟

۱) رواج آراء گوناگون بین اندیشمندان یونان

۲) ایجاد سیاست‌ها و رونق مطالب سیاسی بین مردم

۳) باورهای رمزگونه درباره طبیعت

۴) ناتوان بودن بشر در شناخت حقیقت

تلاش برای معرفت

درس دوم؛ روان‌شناسی رشد
صفحه‌های ۳۴ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۰۱- سارا که به تازگی وارد دوره نوپایی شده است، احتمال دارد که کدام‌یک از مهارت‌های زیر در او بروز نیافته باشد؟

- (۱) لبخند اجتماعی   (۲) احساس سپاسگزاری   (۳) ترس از غریبه   (۴) خشمگین شدن

۲۰۲- چند بیت از میان ایات زیر به عامل «وراثت» از عوامل مؤثر بر رشد اشاره داردند؟

گرن شنید فرشته‌ای با دیو   خبیث را چو تعهد کنی و بنوازی

به دولت تو گنه می‌کند به انبازی   ندانست آنکه رحمت کرد بر مار

که آن ظالم است بر فرزند آدم   سگ به دریای هفتگانه بشوی

که چو ترشد پلیدتر باشد   باعیزی نشست روزی چند

- (۱) یک   (۲) دو   (۳) سه   (۴) چهار

۲۰۳- حیطه رشدی چند مورد از رفتارهای زیر نادرست ذکر شده است؟

هرس‌شدن مدارهای بین‌سلولی در مغز در دوره کودکی (شناختی) - رعایت حقوق دیگران (اجتماعی) - کسب مهارت فراحافظه در نوجوانی

(شناختی) - بازی‌های تکی و موازی کودکان در دوره‌های سنی مختلف (اجتماعی) - پاسخ به پرسش «من کیستم؟» در دوره نوجوانی (اخلاقی)

- (۱) یک   (۲) دو   (۳) سه   (۴) چهار

۲۰۴- کدام گزینه به عوامل وراثتی رشد انسان اشاره دارد؟

(۱) با ورود پدر به زندگی کودک، تمایز میان من و دیگری شکل می‌گیرد.

(۲) در حدود چهارسالگی کودک کم کم می‌تواند مفاهیم را طبقه‌بندی کند.

(۳) نخستین لذتی که کودک از مادر کسب کرده، الگوی هیجانی قوی را در مغز او ایجاد می‌کند.

(۴) در اثر تقویت ساختارهای زبان در مغز به علت تجربیات زبانی کودک در خانواده، کم کم زبان شکل می‌گیرد.

۲۰۵- کدام گزینه برای عبارت زیر صدق می‌کند؟

«من پسر نوجوانی هستم که به اخلاقیات پایین‌نمم.»

(۱) این نشان می‌دهد که فرد به‌طور کامل از دیگری جدا شده است.

(۲) این جمله به نوعی ارتباط با دیگران را نشان می‌دهد.

(۳) نشان می‌دهد که فرد درباره مسائل شناختی اجتماعی قضاوتی دارد.

(۴) شرط صدق آن، رد کردن تمایز است.

تلشیز معرفت

۲۰۶- «وانکاوی به عنوان یکی از رویکردهای موجود در روان‌شناسی اعتقاد دارد که نحوه تعامل مادر با فرد در خردسالی تاثیری شگرف بر نحوه تعامل او با دیگران در بزرگسالی دارد.» این نگاه با کدام باور روان‌شناختی همسویی دارد؟

(۱) در سال‌های نخست زندگی می‌بایست عواطف و احساسات کودک پرورده شوند.

(۲) تغییرات رشدی به صورت پیوسته و مداوم بوده و ورای مراحل قابل ردیابی هستند.

(۳) رشد هیجانی از هیجانات ساده شروع شده و هیجانات پیچیده دیریاب‌تر هستند.

(۴) دستیابی به پردازش مفهومی در گرو دستیابی به پردازش ادراکی است.

۲۰۷- کدام گزینه درباره رشد اخلاقی درست است؟

(۱) اصول اخلاقی که در طی رشد آموخته می‌شوند، تماماً از دل روابط انسانی درمی‌آیند.

(۲) اصول اخلاقی به نحوه رابطه صحیح شخص با خودش برمی‌گردد.

(۳) قضاوت‌های اخلاقی در کودکان بیشتر تحت تأثیر عواطف ناخوشایند یا خوشایند است.

(۴) شکل‌گیری هویت انسانی خارج از رشد اخلاقی است.

۲۰۸- «سارای نوجوان، تحریک‌پذیر و پرخاشگر شده و کمتر از گذشته زمان خود را با خانواده سپری می‌کند. مادر و پدر سارا نگران شده‌اند و به تلخی،

روزهایی به یاد می‌آورند که سارای آرامشان مشتاق حضور در جمع‌های خانوادگی بود.» با توجه به شرایط سارا، کدام گزینه می‌تواند پاسخ مشاور به

طرح نگرانی خانواده سارا باشد؟

(۱) تغییرات هیجانی ناگهانی موجب اضطراب سارا شده و نمود این اضطراب به صورت پرخاش است.

(۲) انتقادهای خانواده موجب دوری او از خانواده است و نباید به هیچ وجه از او عیوب جویی کرد.

(۳) تغییر سارا به دلیل شرایط نوحانی بوده و گذر از این مرحله رشدی موجب تغییر مجدد او می‌شود.

(۴) سارا از تصویر خود آرمانی خود فاصله گرفته و پرخاش و اجتناب او از خانواده به همین دلیل است.

۲۰۹- امیرحسین و خواهر دوقلویش مهسا از لحاظ ظاهری و رفتاری به یکدیگر شبیه هستند. آن‌ها در حل مسائل ریاضی بسیار خوب عمل کرده، اما در

صورتی که موفق به حل یکی از آن‌ها نشوند، بسیار عصبانی شده و از خود واکنش شدیدی نشان می‌دهند، در واقع این دوقلوهای ... در جنبه ... به

خوبی رشد کرده‌اند، اما از لحاظ ... رشد خوبی نداشته‌اند.

(۱) همسان - شناختی - هیجانی

(۲) ناهمسان - شناختی - هیجانی

(۳) ناهمسان - هیجانی - اخلاقی

۲۱۰- کدامیک از موارد زیر، جزو حوزه مطالعاتی روان‌شناسان رشد قرار نمی‌گیرد؟

(۱) میمون‌ها نیز مانند انسان‌ها می‌توانند الگوهایی مثل دستور زبان را بیاموزند.

(۲) عوامل محیطی مثل اسباب بازی‌ها در تسلط کودکان بر لغات تأثیر بسزایی دارند.

(۳) کودکان ۴ ساله ترجیح می‌دهند در کنار یکدیگر اما به تنها یابازی کنند.

(۴) هنگام بروز جنگ، عوامل شیمیایی آثار مخربی بر جنبین می‌گذارد.

تلاش بر معرفت

- درس پنجم: بازار چیست و چگونه عمل می‌کند؟
درس ششم: نقش دولت در اقتصاد چیست؟
درس هفتم: تجارت بین‌الملل صفحه‌های ۴۵ تا ۸۰

در این بخش، از میان سوالات اقتصاد و روان‌شناسی تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰ «یا» به سوالات ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.

اقتصاد

۲۱۱- با توجه به نمودار زیر:

(الف) در قیمت ۲۰۰ ریال، بازار در چه وضعیتی قرار دارد؟

(ب) بهترتبیب، در کدام قیمت، تولیدکنندگان موفق به فروش تمام کالای خود نمی‌شوند و در این قیمت، چند کیلو کالا به فروش نمی‌رسد؟

(پ) در کدام بخش از نمودار، بازار با وضعیت کمبود تقاضا روبه‌رو است؟

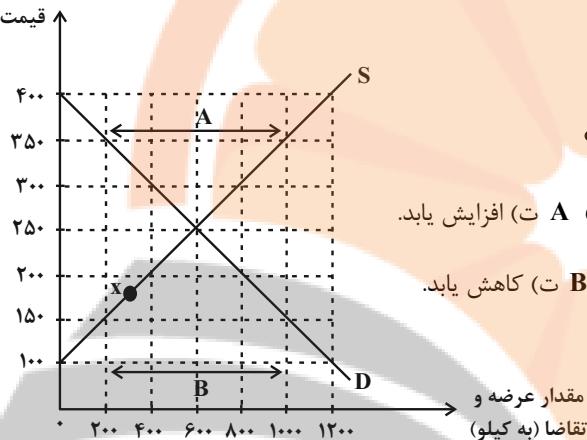
(ت) در نقطه X قیمت چه تغییری باید بکند تا بازار به سمت تعادل برود؟

(۱) (الف) بازار با ۴۰۰ کیلو، کمبود عرضه مواجه است. (ب) A ت) افزایش يابد.

(۲) (الف) بازار با ۸۰۰ کیلو، مازاد تقاضا مواجه است. (ب) B ت) کاهش يابد.

(۳) (الف) بازار با ۴۰۰ کیلو، کمبود عرضه مواجه است. (ب)

(۴) (الف) بازار با ۸۰۰ کیلو، مازاد تقاضا مواجه است. (ب) B ت) کاهش يابد.

۲۱۲- جدول زیر، مربوط به تولید خودرو در چهار مرحله است. نخست کارخانه فولادسازی اهواز «ورق فولاد» را به خودروسازی مشهد برای تولید «اتاق

خودرو» می‌فرستند، سپس در خودروسازی تهران با افزودن موتور و ... به خودروی کامل تبدیل می‌شود. اگر مالیات بر ارزش افزوده در قانون با نرخ

ارزش تولید در هر مرحله	مراحل تولید
۱۰,۰۰۰ واحد پولی	۱- فولادسازی
۱۸,۰۰۰ واحد پولی	۲- اتاقسازی
۲۸,۰۰۰ واحد پولی	۳- خودروسازی
۳۲,۰۰۰ واحد پولی	۴- نمایشگاه و فروش خودرو

۱۰ درصد تعیین شده باشد، آنگاه:

(الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در

مرحله دوم و مرحله چهارم بهترتبیب چند واحد پولی است؟

(ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله

چهارم چقدر است؟

(پ) قیمت فروش با احتساب مالیات بر ارزش افزوده در مرحله چهارم چقدر است؟

(۱) (الف) ۱,۰۰۰-۲,۸۰۰ (ب) ۴۰۰ (پ) ۳۲,۴۰۰

(۲) (الف) ۱,۸۰۰-۳,۲۰۰ (ب) ۳۲۰ (پ) ۳۲,۴۰۰

(۳) (الف) ۱,۰۰۰-۲,۸۰۰ (ب) ۴۰۰ (پ) ۳۵,۲۰۰

(۴) (الف) ۱,۸۰۰-۳,۲۰۰ (ب) ۴۰۰ (پ) ۳۵,۲۰۰

۲۱۳- موارد کدام گزینه به ترتیب تکمیل‌کننده جاهای خالی جدول زیر به ترتیب حروف الفبا است؟

مثال	تعریف	انواع کالا
(ب)	به کالایی گفته می‌شود که با افزایش درآمد تقاضا برای آن کاهش می‌یابد.	(الف)
(د)	(ج)	کالاهای جانشین

۱) کالای معمولی - برنج مرغوب - کالاهایی که به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای

کالای جانشین افزایش می‌یابد - گوشت سفید و قرمز

۲) کالای معمولی - برنج مرغوب - کالاهایی که به صورت تکمیلی و با هم مصرف می‌شوند افزایش قیمت یکی از کالاهای جانشین باعث کاهش در

میزان تقاضا برای کالاهای دیگر خواهد شد - اتومبیل و بنزین

۳) کالای پست - برنج نامرغوب - کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد،

تقاضا برای کالای جانشین افزایش می‌یابد - گوشت سفید و قرمز

۴) کالای پست - برنج نامرغوب - کالاهایی هستند که در استفاده یا مصرف جایگزین یکدیگر می‌شوند افزایش قیمت یکی از کالاهای جانشین باعث

کاهش در میزان تقاضا برای کالاهای دیگر خواهد شد - چای و قهوه

۲۱۴- موارد کدام گزینه تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) دولت با ... امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد.

ب) ... وظیفه دارد کیفیت یا عدم کیفیت محصولات را تأیید کند.

ج) داور بازی اقتصاد با عملکرد درست خود می‌تواند ... برای اقتصاد به وجود آورد.

د) کالاهای خدماتی مانند ... می‌تواند توسط افراد زیادی همزمان استفاده شود و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده آن محروم سازید.

۱) (الف) نظارت و سیاست‌گذاری، (ب) وزارت اقتصاد و امور دارایی، (ج) درآمدزایی بسیار خوبی، (د) چرخ و فلك در شهر بازی

۲) (الف) نظارت و سیاست‌گذاری، (ب) وزارت اقتصاد و امور دارایی، (ج) تخصیص‌های بهینه‌ای، (د) تیرهای چراغ برق

۳) (الف) تعریف و اجرای حقوق مالکیت، (ب) سازمان استاندارد، (ج) تخصیص‌های بهینه‌ای، (د) خدمات پلیس

۴) (الف) تعریف و اجرای حقوق مالکیت، (ب) سازمان استاندارد، (ج) درآمدزایی بسیار خوبی، (د) خدمات پزشکی

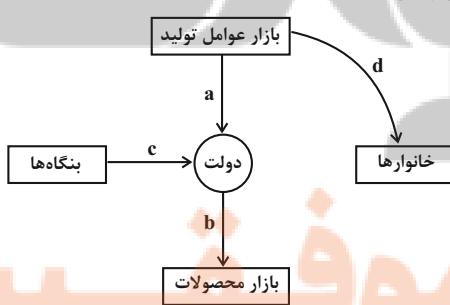
۲۱۵- در جریان چرخشی درآمد زیر، موارد a، b، c و d به ترتیب بیانگر کدام نوع پرداخت یا دریافت است؟

۱) منابع - خریدهای دولت - مالیات - درآمد خانوار

۲) کالا و خدمات - درآمد - کالا و خدمات - پرداخت عوامل تولید

۳) منابع - خریدهای دولت - کالا و خدمات - درآمد خانوار

۴) کالا و خدمات - درآمد - مالیات - پرداخت عوامل تولید

۲۱۶- کدامیک از عبارات زیر در رابطه با مالیات‌ها، صحیح بیان نشده است؟
 الف) مالیات بر مصرف، مالیاتی است که مصرف کنندگان کالاهای خاص در زمان خرید آن کالا (به همراه قیمت کالا) پرداخت می‌کنند.
 ب) در مالیات بر دارایی که شاید بتوان گفت مهم‌ترین نوع مالیات است، درآمد و ثروت اشخاص مبنای مالیات است.
 ج) دریافت مالیات برای تأمین مالی اهداف و پشتیبانی از فعالیت‌های دولت مانند امنیت و امور قضایی، ضروری است.
 د) انواع عوارض درج شده در قبصهای شهرداری، مالیات تلقی می‌شود. شهرداری در مقابل خدماتی که ارائه می‌کند، وجودی مانند عوارض خودرو یا عوارض نوسازی دریافت می‌کند.

۱) الف ۲) ب ۳) ج، د ۴) ب

۲۱۷- با توجه به اطلاعات زیر، کدام گزینه در خصوص مبادلات تجاری بین کشورهای A و B صحیح است؟

- کشور A بهزاری هر آناناسی که تولید می‌کند، از تولید ۱۰ موز صرف‌نظر می‌کند.
  - کشور B بهزاری هر آناناسی که تولید می‌کند، از تولید ۱۲ موز صرف‌نظر می‌کند.
  - براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور A می‌تواند ۳ تن موز تولید کند.
  - براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور B می‌تواند ۲ تن موز تولید کند.
  - کشور A می‌تواند موزهایی با هزینهٔ فرست کمتری نسبت به کشور B تولید کند.
  - براساس مقادیر یکسانی از منابع تولید، کشور B نمی‌تواند به زیادی کشور A، آناناس تولید کند.
- (۱) کشور A در تولید آناناس و موز در مقایسه با کشور B، مزیت مطلق دارد.
 (۲) کشور B در تولید آناناس و موز در مقایسه با کشور A، مزیت مطلق دارد.
 (۳) کشور A در تولید آناناس و کشور B در تولید موز، مزیت مطلق دارند.
 (۴) کشور B در تولید آناناس و کشور A در تولید موز، مزیت مطلق دارند.

۲۱۸- هر یک از موارد زیر با کدام موضوع در خصوص رابطهٔ کشورها و تجارت بین‌الملل، مرتبط است؟

الف) دولت‌های ایالات متحدهٔ آمریکا به پیمان‌های تجاری زیادی پشت کرده و آن‌ها را نقض کرده است.
 ب) انگلستان در سال ۱۷۰۱ میلادی یک قانون در جهت حمایت از صنعت منسوجات داخلی انگلستان تصویب کرد.
 ج) کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد.

د) بیل کلینتون، رئیس‌جمهور وقت ایالات متحدهٔ آمریکا، آن را به عنوان شغل و درآمد مناسب برای آمریکایی‌ها می‌دانست و بیان کرد «اگر به این امر باور نداشتم هرگز این معاهده را حمایت نمی‌کردم».

(۱) همانند قرارداد گات - تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش داد. - نتیجهٔ آن تشکیل سازمان دائمی تجارت جهانی بود. - آمریکا، روسیه و مکزیک در سال ۱۹۹۲ پیمان مبادلات ارزی، مشهور به پیمان فرانشیز را امضا کردند.
 (۲) همانند توافق آب و هوایی پاریس - واردات هر نوع پوشاش با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام کرد. - نتیجهٔ آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود. - آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲ پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفت را امضا کردند.
 (۳) همانند قرارداد گات - تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش داد. - نتیجهٔ آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود. - آمریکا، روسیه و مکزیک در سال ۱۹۹۲ پیمان مبادلات ارزی، مشهور به پیمان فرانشیز را امضا کردند.

(۴) همانند پیمان جهانی سازمان ملل برای بهمود وضعیت مهاجران و پناهندگان - واردات هر نوع پوشاش با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام کرد. - نتیجهٔ آن تشکیل سازمان دائمی تجارت جهانی بود. - آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲ پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفت را امضا کردند.

۲۱۹- جدول زیر نشان‌دهنده عرضه و تقاضا برای کالای زعفران است. با توجه به اطلاعات جدول:

قیمت کالا	مقدار تقاضا	مقدار عرضه
۲۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۲۶۰	۹۰۰	۳۰۰
۳۴۰	۸۰۰	۴۰۰
۴۳۰	۷۰۰	۵۰۰
۵۱۰	۶۰۰	۶۰۰
۶۰۰	۵۰۰	۷۰۰

الف) اگر به دلیل فزونی عرضه بر تقاضا قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش برود،

قیمت در بازار در چه وضعیتی است؟

ب) بهترتب، قیمت تعادلی و مقدار تعادلی چقدر است؟

ج) چنانچه اکنون قیمت زعفران در بازار ۴۳۰ باشد، چگونه می‌توانیم فاصله بین عرضه

و تقاضا را در بازار از بین ببریم؟

(۱) الف) در حال کاهش است. ب) ۵۱۰ - ۶۰۰ ج) با ثابت نگه داشتن قیمت زعفران، عرضه زعفران را ۲۰۰ واحد افزایش دهیم.

(۲) الف) در حال افزایش است. ب) ۳۴۰ - ۴۰۰ ج) با کاهش قیمت زعفران، ۱۰۰ واحد تقاضای مشتریان را افزایش دهیم و ۱۰۰ واحد از عرضه زعفران بکاهیم.

(۳) الف) در حال افزایش است. ب) ۳۴۰ - ۴۰۰ ج) می‌توانیم بدون افزایش قیمت، ۲۰۰ واحد تقاضای زعفران را کاهش دهیم.

(۴) الف) در حال کاهش است. ب) ۵۱۰ - ۶۰۰ ج) با افزایش قیمت زعفران، ۱۰۰ واحد از مقدار تقاضای مشتریان کم کنیم و تولیدکننده را تشویق کنیم تا ۱۰۰ واحد زعفران بیشتری عرضه کند.

۲۲۰- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، بهترتب چگونه است؟

- هرچند زندگی عموم انسان‌ها در جامعه شهری اقتصادی تکمحصولی است؛ اما در فضای جهانی، اقتصاد تکمحصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است.

- درآمدۀایی که دولت از طریق ایجاد بدھی تأمین می‌کند برخلاف درآمدۀای حاصل از فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر، می‌تواند پایدار باشد.

- در صورتی که یک کشور با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین همه نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند، می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود.

- جنگ‌ها و تحрیم‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در همه تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج تأکید کنند.

(۱) د - غ - غ - غ

(۲) د - غ - د - غ

(۳) غ - د - غ - د

(۴) د - د - غ - غ

درس دوم: روان‌شناسی رشد

صفحه‌های ۳۴ تا ۶۵

روان‌شناسی

اگر به سوال‌های ۲۱۰ تا ۲۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.

۶۵

۲۲۱- به ترتیب، شاخصه‌های رشد اجتماعی و جسمانی کودک ۸ ماهه در کدام گزینه بیان شده است؟

(۱) ترس از غریبه - نشستن مستقل

(۳) بروز لبخند اجتماعی - ایستادن با کمک

(۲) ترس از غریبه - نشستن با کمک

(۴) بروز لبخند اجتماعی - غلت زدن

۲۲۲- نوجوانی به خاطر مشکل تغییر سریع حالات عاطفی خود به روان‌شناس مراجعه کرده است. علت این مشکل کدام مورد است؟

(۱) بلوغ جسمانی و جنسی در دوره نوجوانی

(۳) نداشتن مهارت‌هایی مثل کنترل خشم

۲۲۳- از نظر روان‌شناسان رشد، کدامیک از موارد زیر تنها تحت تأثیر عوامل زیستی نمی‌باشد؟

(۱) عادت کردن به تاریکی پس از قطع شدن برق

(۳) عرق کردن به علت گرمای شدید هوا

(۲) خنده‌یدن به یک لطیفه

(۴) بیدار شدن ناگهانی از خواب به علت یک صدای مهیب

۲۲۴- کدام روش برای مقابله با احساس یگانگی اغراق‌آمیز که در برخی نوجوانان دیده می‌شود، مناسب است؟

(۱) عدم انتقاد و عیوب‌جویی از نوجوان، خصوصاً در حضور دیگران

(۲) پذیرش ویژگی‌های منحصر‌به‌فرد نوجوان و صبر کردن برای رسیدن او به بلوغ بیشتر فکری

(۳) کمک کردن به نوجوان برای خاکستری‌دیدن انسان‌ها، نه تقسیم آن‌ها به سیاه و سفید

(۴) عدم دخالت در تصمیم‌گیری‌های شخصی نوجوان و صرفاً ایفای نقش مشاور برای او

۲۲۵- موارد کدام گزینه مبین پاسخ درست سوالات زیر است؟

الف) به ترتیب اندازه و ظرفیت «قلب» و «شش» در دوره نوجوانی چه تغییری می‌کنند؟

ب) قضاوت بیشتر و بهتر درباره مسائل دینی در دوره نوجوانی و جوانی، تابع رشد سریع کدام جنبه رشد می‌باشد؟

ج) تغییر اساسی دوره نوجوانی چیست؟

(۱) ۳ و ۲ برابر - شناختی - افزایش حجم کلی خون

(۳) ۲ و ۳ برابر - اخلاقی - افزایش حجم کلی خون

۲۲۶- با توجه به حدیث پیامبر اسلام (ص) در رابطه با مراحل رشد انسان، کدام رفتار نادرست است؟

(۱) مادر محمد ۴ ساله، با اینکه محمد به حرف‌هایش توجه چندانی نمی‌کند، او را آزاد گذاشته تا بازی کند.

(۲) مادر امیر که کلاس چهارم است، به خاطر انجام ندادن تکالیفش او را از بازی کردن با کامپیوترش محروم می‌کند.

(۳) مادر بهنام ۸ ساله سعی دارد به او بفهماند که دروغ گفتن کار زشتی است و بهنام باید تحت هر شرایطی صداقت داشته باشد.

(۴) مادر و پدر فاطمه بهدلیل آن که امسال کنکور دارد، بدون مشورت با فاطمه لیاسی که فکر می‌کنند برای او مناسب است را تهیه می‌کند.

۲۲۷- «آرش کودکی ۴ ساله است که پدرستی نمی‌تواند حرف بزند. او زمانی که چیزی می‌خواهد بهشدت اصرار می‌کند و همچنین نمی‌گذارد که پدرش برای خواهر کوچکش خرید کند و بدون اجازه خواهش دست به وسایل عروسکی خواهش می‌زند.» آرش به ترتیب، در کدامیک از جنبه‌های مختلف رشد به اشکالاتی برخورده است؟

- (۳) اخلاقی - شناختی - اجتماعی
- (۱) اجتماعی - اخلاقی - شناختی
- (۴) شناختی - اخلاقی - هیجانی
- (۳) شناختی - هیجانی - اخلاقی

۲۲۸- در ارتباط با متن زیر، قضایت یک کودک ۵ ساله در رابطه با اخلاقی بودن یا نبودن کار عرفان و نیما به چه شکل است؟

الف) عرفان با وجود نارضایتی مادرش مبنی بر فوتیال بازی کردن در خانه، هنگام شوت زدن به توب، پایش به یک لیوان خورده و لیوان می‌شکند.

ب) نیما با وجود سن کمک بر کمک کردن به مادرش در کارهای خانه اصرار می‌ورزد. او هنگام بردن سینی چای، پایش به فرش گیر کرده و هر ۶ استکان موجود در سینی را می‌شکند.

(۱) عرفان کار بدتری انجام داده، چون بدون رضایت مادرش فوتیال بازی می‌کرده است.

(۲) نیما کار بدتری انجام داده است، چون تعداد استکان‌های بیشتری را شکانده است.

(۳) هر دو کار بسیار نادرستی انجام داده‌اند.

(۴) نیما کار بهتری انجام داده است، چون می‌خواسته در کارهای خانه به مادرش کمک کند.

۲۲۹- کدامیک از عبارت‌های بیان شده، مبین رشد هیجانی دوره کودکی است؟

(۱) هنگامی که مادر مریم او را به یک رستوران می‌برد، مریم نمی‌تواند غذای مورد نظر خود را از بین غذاهای موجود انتخاب کند.

(۲) مهسا زمانی که یک دختر همسن و سال خود را در یک میهمانی می‌بیند، به او لبخند می‌زند.

(۳) فرامرز اصرار دارد که همه کارهایش را خودش به تنها‌یی انجام دهد.

(۴) مادر امیرحسین برای او و برادرش کیک پخته، امیرحسین علاوه بر سهم خود، سهم برادرش را نیز خورده است.

۲۳۰- کدام مقایسه بین شناخت کودکان و نوجوانان نادرست است؟

(۱) نوجوانان از تفکر فرضیه‌سازی پیشرفت‌هه برخوردارند، ولی کودکان این توانایی را در حد ابتدایی دارند.

(۲) نوجوان می‌تواند در استدلال‌های خود، چیزهایی را احتمال دهد که کودک هرگز به آن‌ها فکر نمی‌کند.

(۳) چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات و تلاش برای تقویت حافظه، در دوره کودکی وجود ندارد و در نوجوانی شکل می‌گیرد.

(۴) کودکان براساس ویژگی‌های فیزیکی پردازش می‌کنند اما پردازش نوجوانان مفهومی است.

تلاش برای سبب موافقت

دفترچه شماره (۳) – دروس اختیاری نیمسال اول

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۱/۲۱

آزمون ۲۱ بهمن ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۵	۲۳۱	۲۳۵	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۳۶	۲۴۵	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۴۶	۲۵۰	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۵	۲۵۱	۲۵۵	۵
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۵۶	۲۶۰	۵

نلاشی در مسیر موفقیت

احتمال
صفحه‌های ۱۲ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

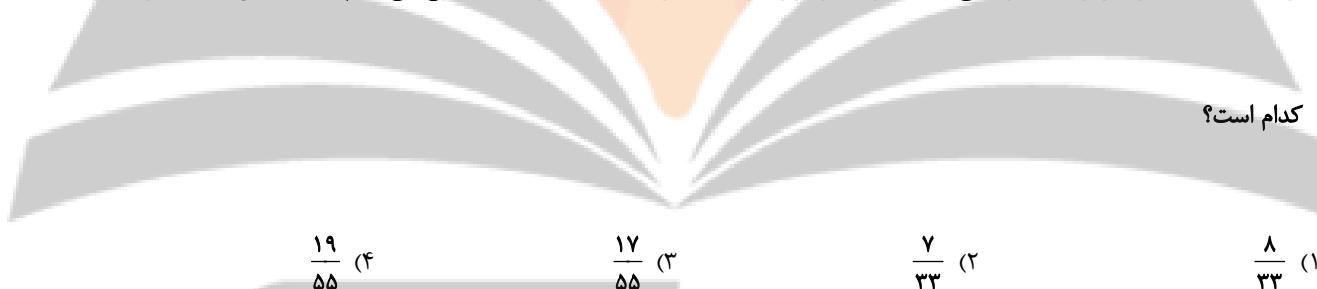
۲۳۱- فضای نمونه پرتاب ۳ سکه و یک تاس با هم چند عضو دارد؟

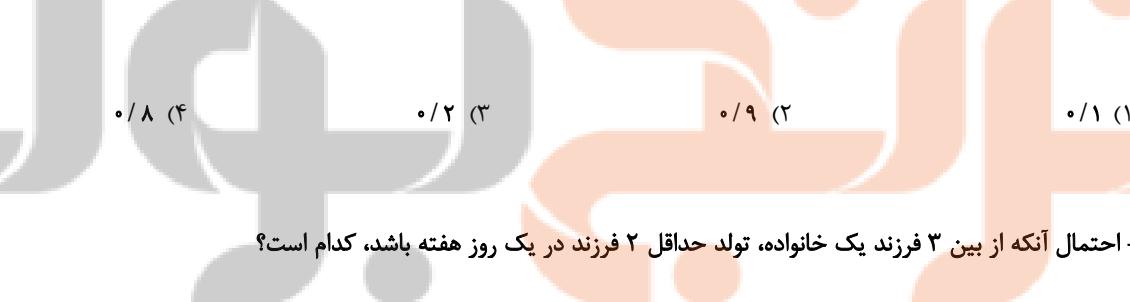
۲۳۲- اگر احتمال رخ دادن پیشامد A از دو برابر رخ ندادن آن $\frac{1}{4}$ بیشتر باشد، احتمال رخ دادن پیشامد A کدام است؟

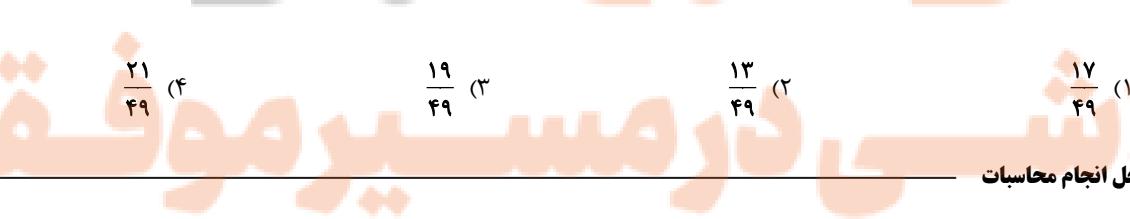
۲۳۳- در کیسه‌ای ۵ مهره قرمز، ۴ مهره آبی و ۲ مهره سبز قرار دارد. ۲ مهره به تصادف از کیسه خارج می‌کنیم. احتمال آن که دو مهره همنگ باشند، کدام است؟

۲۳۴- اگر $S = \{20, 21, 22, \dots, 89\}$ فضای نمونه و $A = \{x \in S \mid x = 10k, k \in \mathbb{Z}\}$ پیشامدی از S باشد، آنگاه مقدار $P(A')$ کدام است؟

۲۳۵- احتمال آنکه از بین ۳ فرزند یک خانواده، تولد حداقل ۲ فرزند در یک روز هفته باشد، کدام است؟

فصل یکم
(درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۱ تا ۴۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس **اختیاری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۳۶- نویسنده چند اثر نادرست ذکر شده است؟

(سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی: میرزا حبیب اصفهانی) - (تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی) - (منشآت: قائم مقام فراهانی) - (امثال و حکم: علامه علی‌اکبر دهخدا) - (داستان باستان: محمدباقر میرزا خسروی) - (شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع) - (سه تابلوی مریم: سید محمد رضا میرزا زاده عشقی)

۴) چهار

۳) سه

۲) دو

۱) یک

۲۳۷- کدام مورد درباره داستان نویسی در دوره مشروطه، صحیح نمی‌باشد؟

۱) در عصر مشروطه، بیشترین رویکرد نویسنده‌گان به نوشنی رمان‌های اجتماعی بود.

۲) نوعی باستان‌گرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هیئت گذشته، میان نویسنده‌گان این دوره دیده می‌شود.

۳) محمدباقر میرزا خسروی و میرزا حسن خان بدیع را می‌توان از رمان‌نویسان مطرح این دوره دانست.

۴) نوشنی رمان‌های تاریخی در مقایسه با روزنامه‌نگاری یا نوشنی رمان‌های سیاسی، در درس کمتری داشت.

۲۳۸- کدام مصraig با «گل در بر و می در کف و معشوق به کام است» هم وزن است؟

۱) کشتی به نگاه صد هزاران را

۳) بر بخت بخندیدم و بر خود بگرسنم

۲) ز عاشق هیچ کس معشوق را بهتر نمی‌بیند

۴) بگریست چشم ابر بر احوال زار من

۲۳۹- کدام بیت قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را دارد؟

۱) پای ما لنج است و منزل بس دراز

۲) ای آن که غمگنگی و سزاواری

۳) من دوست می‌دارم جفا کز دست جانان می‌برم

۴) مرا به روز قیامت مگر حساب نباشد

۲۴۰- کدام بیت در وزن «ناهمسان» سروده شده است؟

۱) سوزناک افتاده چون پروانه‌ام در پای تو

۲) چو ابر ساعت گریه چو کوه وقت تحمل

۳) رفتم و بیشم نبود روی اقامت

۴) ناصح ز روی او مکن منعم که نتواند کسی

خود نمی‌سوزد دلت چون شمع بر بالین من

چو آب سجده‌کنان و چو خاک راه به خواری

وعده دیدار گو بمان به قیامت

آن روی زیبا بیند و زان روی زیبا بگذرد

تلار

در مسیر معرفت

-۲۴۱- بیت کدام گزینه متشکل از پایه‌های آولیه ناهمسان است؟

- زاهدان را خننه در ایمان کنند
چه دید اندر خم این طاق رنگین
نکته سر بسته چه دانی خموش
جام گیتی‌نمای خاک رهیم
- ۱) شاهدان گر دلبُری زین سان کنند
۲) دلا دیدی که آن فرزانه‌فرزنند
۳) لطف خدا بیشتر از جرم ماست
۴) گنج در آستین و کیسه‌ه تهی

-۲۴۲- به ترتیب، کدام بیت دارای «تلمیح» و کدام بیت دارای «تضمین» است؟

- که دیو نفس حرون است و راهبان تَرَهند
خوش می‌روی به تنها تن‌ها فدای جانش
چو آن لبه‌ای شیرین در شکرخندست پنداری
الله الله که تلف کرده و که اندوخته بود
- الف) تو شهریار در این هفت‌خان تهمتن باش
ب) ای رفته از بر ما ما گفته همچو سعدی
ج) چو شاخ گل به هر جا از سراپایش نظر افتاد
د) دل بسی خون به کف آورد ولی دیده بربخت

۴) د، الف

۳) ج، ب

۲) ج، د

۱) الف، ب

-۲۴۳- کدام بیت دارای آرایه «تضمین» است؟

- ما هنوز اندر خم یک کوچه‌ایم
تو که از خامه رگ ابر بهار آمدۀ‌ای
غزلی را که ملایک در میخانه زدن
دگر عضوی وها رانماید قرار
- ۱) هفت شهر عشق را عطّار گشت
۲) تازه کن خاطر ما را به حدیثی صائب
۳) گفت حافظ چو کشید از سر اندیشه نقاب
۴) چو عضوی به درد آورد روزگار

-۲۴۴- در همه ابیات، آرایه «تلمیح» بر پایه یکی از داستان‌های قرآن است؛ به‌جز:

- پای ملخ چون بریم نزد سليمان عشق
روح در این باغ چیست بلبل بستان عشق
دل چه بود حلقه‌ای بر در زندان عشق
آتشم از جگر سوخته در دار افتاد
- ۱) جان چه بود تا کنیم در ره عشقش نشار
۲) عقل در این دیر کیست مست شراب است
۳) جان که بود تشنه‌ای بر لب آب حیات
۴) ور چو منصور ز من بانگ انالحق می‌خیزد

-۲۴۵- بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

- مگر مساحت رنج مرا حساب کنید»
این درد عاشقی است؛ مداوا چه فایده؟
این درد را برای چه درمان کند کسی؟
چون نافه در زمین ختن بی‌نهایت است
ز حادثات جهان جمله درد و رنج کشم
- «شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید
۱) زحمت مبین و رنج برای من ای طبیب
۲) دردی است درد عشق ز جان خوش گوارثر
۳) در سینه گشاده من درد و داغ عشق
۴) همیشه با غم و درد است خاطرمن انگار

درس سوم: نظام اجتماعی

صفحه‌های ۳۱ تا ۳۶

پاسخگویی به سوال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۴۶- هر عبارت، به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- قرار گرفتن هر پدیده در جای خود

- امکان‌پذیر ساختن پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها

- پنهان بودن و کمتر به چشم آمدن

۱) نظام - نظام اجتماعی - نظام

۳) نظام - قواعد اجتماعی - ساختار اجتماعی

۲۴۷- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- میان بیکاری در کشور و عواملی مانند واردات بی‌رویه کالا و میزان مهارت دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها ارتباط وجود دارد، در واقع این پدیده‌ها هم‌تغییر هستند.

- زندگی اجتماعی فقط با قوانین رسمی سامان نمی‌یابد بلکه قواعد غیررسمی نیز برای آن وجود دارد.

- یکسان‌نگاری طبیعت و جامعه تسلط انسان را بر جامعه همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته است، به دنبال خواهد داشت.

- جوامعی که نظام اجتماعی را براساس الگوی تبیینی برقرار می‌سازند در جلب مشارکت براساس میل و رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند.

۱) غ - غ - ص - ص ۲) ص - ص - غ - ص ۳) غ - ص - غ - غ ۴) ص - ص - غ - غ

۲۴۸- کدام گزینه در ارتباط با «نظام اجتماعی» درست و در رابطه با «ساختار اجتماعی» نادرست است؟

۱) برای حفظ خود در بلندمدت در خود و محیط تغییراتی ایجاد می‌کند. - قواعد اقتصادی یا قواعد سیاسی با زندگی خانوادگی را هماهنگ و سازماندهی می‌کند.

۲) با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین می‌کند و خود را در بلندمدت حفظ می‌نماید. - ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید، زیرا در هر سازمانی حقوق و تکالیف مشخصی وجود دارد.

۳) در طول قرن نوزدهم و اوایل قرن بیست و وجود خانواده‌های بزرگ قاعده‌ای کلی بود که نشانه تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند. - ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی است که در گروه‌های غیررسمی بهتر می‌توان آن را مشاهده کرد.

۴) مفهومی است که با نظم ارتباط دارد. - مانند خودرویی است که در یک جا پارک شده است.

۲۴۹- هر یک از موارد زیر، به ترتیب علت، تعریف و نتیجه چیست؟

- رشد جمعیت در یک جامعه

- اثرباری و اثربخشی بخش‌های مختلف نظام اجتماعی از یکدیگر

- محدود دانستن تبیین به تبیین تجربی

۱) تداوم نظام اجتماعی - پویایی نظام اجتماعی - در ارتباط با هم قرار دادن پدیده‌های مستقل

۲) حفظ حیات نظام اجتماعی - تعامل نظام اجتماعی - نزدیکی جامعه‌شناسی به علوم طبیعی

۳) حفظ حیات نظام اجتماعی - پویایی نظام اجتماعی - محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی

۴) تداوم نظام اجتماعی - تعامل نظام اجتماعی - غلبه حس‌گرایی و تجربه‌گرایی در جامعه‌شناسی

۲۵۰- انسان در دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی، چه جایگاهی دارد و پندار جامعه‌شناسان تبیینی نسبت به جوامع انسانی به چه صورتی است؟

۱) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات نیست و با موجودات طبیعی، تفاوت‌های بنیادی دارد. - انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورند و دارای مسیر یکسانی نیستند.

۲) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات نیست و با موجودات طبیعی، تفاوت‌های بنیادی دارد. - همه جوامع، مسیر یکسانی به‌سوی پیشرفت طی می‌کنند و از ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.

۳) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات دانسته می‌شود. - انسان‌ها می‌توانند جوامع و تاریخ‌های گوناگونی را پدید آورند و دارای مسیر یکسانی نیستند.

۴) صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات دانسته می‌شود. - همه جوامع، مسیر یکسانی به‌سوی پیشرفت طی می‌کنند و از ساده به جوامع پیچیده تبدیل می‌شوند.

من الأشعار التنسوية إلى الإمام عليؑ (ع)
درس ۱
صفحهای ۱ تا ۱۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۲۵۱ - ۲۵۳)

۲۵۱- هُنَّ مَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَيْهَا أَخْرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حَسَابَهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ!

۱) هر کس با خدا معبد دیگری را بخواند و برای آن هیچ دلیلی نداشته باشد محاسبه‌اش فقط نزد پروردگارش است و کافران رستگار نمی‌شوند!

۲) هر کس معبد دیگری را با خدا بخواند هیچ دلیلی برای آن ندارد و محاسبه او تنها نزد پروردگارش می‌باشد و کافران رستگار نمی‌شوند!

۳) کسی که به همراه خدا، خدای دیگری را می‌خواند، هیچ مدرکی برای آن ندارد و محاسبه‌اش نزد پروردگار است و کافران کامیاب نمی‌شوند!

۴) آن کس که خدای دیگری را با خداوند فرا می‌خواند و برای آن دلیلی نمی‌آورد حسابش را تنها نزد خدا باید پس بدهد زیرا کافران رستگاری ندارند!

٢٥٢- عین الخطأ:

۱) لَا يَصِرُ الطَّالِبُ زُمَلَاهُ بِسُلُوكِهِ السَّيِئِ!: دانش‌آموز با رفتار بدش به همکلاسی‌های خود آسیب نمی‌رساند!

۲) أَنْتَ لَا تَعْلَمُ لَعْلَ اللَّهُ يُحِدِّثُ بَعْدَ كُلِّ هَذَا الصَّبَرِ فَرَحًا فِي قَلْبِكِ!: تو نمی‌دانی، شاید خداوند بعد از همه این شکیباتی در قلبت خوشحالی ایجاد کند!

۳) لَا رَجَاءَ فِي هُؤُلَاءِ إِنْ لَا يَرْجُوا اللَّهَ!: هیچ امیدی به این‌ها نیست اگر به خداوند امید نداشته باشند!

۴) لَيْتَ الطَّالِبَاتِ ابْتَدَعْنَ عَنِ الْكَسْلِ فِي دُرُسِهِنَ!: کاش دانش‌آموزان از تنبیلی در درس‌هایشان دوری می‌کردند!

٢٥٣- هیچ بلایی بزرگ‌تر از نادانی نیست! عین الصحيح:

۱) لَيْسَتِ الْمُصِيبَةُ أَعَظَمُ مِنِ الْجَهَلِ!

۲) لَا المُصِيبَةُ أَعَظَمُ مِنِ الْجَهَلِ!

٢٥٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) إِنَّ الْفَخَرَ لِعَقْلِ ثَابِتٍ فَأَفْتَخِرُ بِهِ!

۲) إِنَّمَا قَدْرُ كُلِّ امْرِئٍ بِأَعْمَالِهِ الْحَسَنَةِ!

٢٥٥- عین الجملة التي تُخبر عن موضوع تحقق كاملاً:

۱) لَعَلَّ الْمُسْلِمِينَ يَقُولُونَ مِنْ نَوْمِ الْغَفْلَةِ!

۲) ذَهَبَ إِلَى الْمَكْتَبَةِ وَرَأَيْتَ صَدِيقَهُ هَنَاكَ!

۳) لَيْتَ الْمُسْلِمِينَ يَتَحَدَّوْنَ فِي الْعَالَمِ!

درس سوم: جهان علی و معلولی
صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۵۶- کدام مورد درباره رابطه علیت درست است؟

- (۱) حکم ذهن از توالی میان دو حادثه است.
- (۲) توالی میان بعضی حوادث، از آن ناشی می‌شود.
- (۳) برای ایجاد و پیشرفت علم وضع شده است.
- (۴) رابطه‌ای است که میان همه حوادث متوالی برقرار است.

۲۵۷- کدام گزینه نمی‌تواند عبارت زیر را به درستی تکمیل کند؟

«از نظر هیوم اصل علیت

- (۱) حاصل عادت ذهنی است.
- (۲) صرفاً توالی و تعاقب پدیده‌ها است.
- (۳) یک باور راسخ در وجود ما است.
- (۴) توجیهی تجربه‌گرایانه ندارد.

۲۵۸- کدام گزینه بیانگر اشتراک نظر هیوم و ابن‌سینا پیرامون ادراک رابطه علیت می‌باشد؟

- (۱) مبنای شناخت‌های یقینی ما حس و تجربه است.
- (۲) اصل علیت حاصل عادت و تداعی ذهنی ناشی از تکرار پدیده‌هاست.
- (۳) آنچه در حس و تجربه یافت می‌شود تعاقب و توالی حوادث است، نه رابطه علیت.

(۴) برای تبیین اصل علیت باید بر قواعد عقلی و برای تشخیص مصاديق آن بر تجربه متنکی باشیم.

۲۵۹- این که رابطه بدون نظم و قاعده قابل تصور نیست، مستقیماً بیانگر کدام اصل است؟

- (۱) اصل علیت
- (۲) اصل سنتیت میان علت و معلول
- (۳) اصل وجوب علی و معلولی
- (۴) اصل واقعیت داشتن جهان

۲۶۰- به ترتیب چه تعداد از گزاره‌های زیر مربوط به اصل سنتیت میان علت و معلول و وجوب علی و معلولی است؟

الف) توسط منکرانش به کار گرفته نمی‌شود.

ب) آب با رسیدن به دمای صد درجه قطعاً جوش می‌آید.

پ) با ایجاد سد مانع تخریب خانه‌ها توسط سیل می‌شویم.

ت) انکار آن و قبول تخلف معلول از علت، مانند انکار خود اصل علیت است.

(۴) یک - دو

(۳) یک - سه

(۲) یک - یک

(۱) سه - یک

کتاب های آی انسانی را

پیمانه ای تمرین کنید

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

اگر در آزمون های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. از این آزمون به بعد، برنامه های حمایتی ما برای تقویت سازه های مورد ارزیابی شروع می شود. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفا برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی مورد سوال پاسخ نامه تشريحی را مطالعه کنید. وقت داشته باشید، سؤالات از شماره ۲۶۱ شروع می شوند.

۲۶۱. ورزش یا فعالیت فیزیکی موجب تسهیل یادگیری در کدام مورد زیر می شود؟

۱. تکالیف درسی بعد از ورزش
۲. تکالیف درسی قبل از ورزش
۳. هر دو مورد
۴. هیچ کدام

۲۶۲. برای پیشگیری از حواس پرتی کدام مورد را مفید می دانید؟

۱. اجازه دادن حرکت آزادنہ فکر
۲. کم کردن حرکت های مزاحم
۳. هردو مورد
۴. نمی دانم

۲۶۳. تعداد گویه های قابل ذخیره در کدام نوع حافظه بیشتر است؟

۱. اطلاعات تصویری
۲. اطلاعات شنیداری
۳. فرقی نمی کند
۴. نمی دانم

۲۶۴. کدام مورد برای به خاطر سپاری حجم بیشتری از اطلاعات در یک بازه زمانی مفید است؟

۱. اطلاعات تصویری
۲. اطلاعات شنیداری
۳. فرقی نمی کند
۴. نمی دانم

۲۶۵. چگونه می توان توجه و تمرکز را در زمان خواندن مطالب درسی به سمت موارد مهم تر سوق داد؟

۱. خط کشیدن زیر مطالب مهم تر
۲. نکته برداری
۳. هایلایت کردن
۴. همه موارد

۲۶۶. کدام روش زیر را در مطالعه مناسب تر می دانید؟

۱. استفاده از مثال های موجود در کتاب درسی
۲. نکته برداری
۳. تفاوتی ندارد

۲۶۷. به خاطر سپاری کدام مطلب زیر راحت تر است؟

۱. مطالب عجیب
۲. مطالب خنده دار

۲۶۸. کدام روش را برای حل مساله مناسب تر می دانید؟

۱. پیروی از روش معمول
۲. خلق روش جدید
۳. هردو
۴. هیچ کدام

۲۶۹. نگه داشتن توجه و تمرکز بر روی کدام یک از موارد زیر سخت تر است؟

۱. تکلیف ساده و یکنواخت
۲. تکلیف دشوار و متنوع
۳. فرقی ندارد
۴. نمی دانم

۲۷۰. یکی از گزینه های زیر را در مورد سوالات امروز انتخاب کنید.

۱. مفید بود و انتظار دارم این آگاهی، من را در یادگیری مطالب درسی کمک کند.
۲. مایل به دریافت اطلاعات، راهبردها و تکالیف تقویتی بیشتر هستم.
۳. هر دو
۴. هیچ کدام

نالش در مسیر موفقیت

- ✓ دانلود گام به گام تمام دروس
- ✓ دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- ✓ دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- ✓ دانلود نمونه سوالات امتحانی
- ✓ مشاوره کنکور
- ✓ فیلم های انگیزشی